

Tärä Tikani Nitre Hebreokrä Hebreos

Tärä ne tikani nitre israelita tödekaka Jesubti die mikakäre. Nitre israelita abko kädianta hebreo amne arabe kädianta judio arato. Niaratre abko juta kwatibe, akwa kädianta ketamä. Nirekwe tärä Hebreos ne tikani gare ñakare metre. Pablo käkwe tikani abko ni ruäre tä nütüre. Ni mda abko tä Bernabé niere amne ni mda abko tä Apolos niere, akwa nirekwe tikani abko gare ñakare metre nie. Nitre romanobo ngämi juta Jerusalén juen ngwarbe kä 70, ye känenkri tärä ne namanina tikani nütüta.

Nitre israelita tödekaka Jesubti, kräke tärä ne tikani niaratre die mikakäre nünenkä dite Jesukristobtä, ñobtä ñan angwane niaratre nämane ja tare nike tödekabtä Jesubti amne ni ruäre tö namani trö kwitai Jesukristoye Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye mikakäreta täte. Jesukristo di ñakare era metre niaratre die mikakäre, aisete trö kwitadre ie abko ni ni ngökaka nämane dirire ietre. Ye mden kisete, ni tärä ne tikaka käkwe Jesukristo bä mikani krörö ietre: Jesukristo köböire abko Ngöböta ja mike gare bäri metre ta. Kira Ngöbökwe blitabare ja kukwei niekä niekä köböire, angele köböire amne Moisés köböire, akwa mrä blitabare bäri metre kwe ja Odei itibe Jesukristo köböire.

Mdakäre abko, Ngöbökwe kukwe ükadite btin nitre israelitabe abko Ngöbökwe niebare kira, kukwe btin ye abko namani bare Jesukristo köböire abko tärä ne tä mike gare. Erere arato,

juta Jerusalén yete nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre nämáne jändrän kámike köbö kwatirekwatire nitre israelita ngite ye diankakäre mento btä, akwa nuenbare kwetre köbö kwatirekwatire ñobtä ñan angwane jändrän ngwarbe di ñakare ni ngite dantarikrä mento nibtä. Akwa Jesukristo abko krütani batibe ni ngite diankakäre mento nibtä, ye abko namani ütiäte kärekäre Ngöbö ngwärekre, aiseite Jesukristo abko bäri kuin amne bäri ütiäte, aiseite niara aibehti nikwe tödekadre amne niara aibe jiehti ni rikadre. Mtare niarata Ngöbö ngwärekre kä käinbti blite Ngöböbe nikrä.

Jesukristo abko bäri ütiäte, aiseite nitre israelita tödekaka bti käkwe ñan trö kwitadre ie. Jesukristo köböire Ngöbökre ji tikani btin ni kräke nebe Ngöbö kánti kä käinbti, aiseite ni rabadre juto biare ja tare nike tödekabtä Jesubti abko tärä ne tä mike gare nie. Nikwe Jesukristo rükandrete ne angwane, Ngöbökre ni mikadre ja ngie nuen, Ngöbökre nitre israelita nünanka kira mikani ja ngie nuen ye kwrere.

Ngöbökre blitabare ja Odei Jesu köböire

¹ Ti mräkätre, nitre Ngöbö kukwei niekä,* köböire Ngöbökre blitabare bäre bäre bätäkä ngwarbe ni mräkä kirakira ben.

² Akwa kä mrä ne ngwane abko Ngöbökre blitabarera ünän täte nibe niara Odei jen kwe Jesukristo ye köböire. Ngöbökre ja Odei mikani

* **1:1 nitre Ngöbö kukwei niekä** btä blitata nete abko ni jökrä Ngöbö kukwei niekä, köböire Ngöbökre blitabare Jesukristo känenkri. Ruäre abko Moisés, Jeremías, Isaías, Oseas, Malaquías amne Juan Bautista.

jändrän jökrä bkänkä amne niara köböire Ngöbökwē kā kānta amne kā temen dātebare.

³ Ngöbö Odei ye abko tā Ngöbö tōi kuin bā nuāre mīke gare nie. Erere arato, Ngöbö Odei abko ja kwrere Ngöböbe amne Ngöbö abko ño, ye abko tā bā mīke metre ta nie. Mdakāre abko, Ngöbö Odei ye arabe tā jändrän jökrä ketete kuin ketetibe ja kukwei di kri köböire. Erere arato, kukwe kāmekāme nibtā ye dianinkā jökrä mento nibtā kwe, kākwe ni bātāninte amne ni mikani merebe jökrä kwe, bti nikaninta kā kāinbti, kānti Ngöbökwē mikani bāri ütiāte kri, ye bā mikakrā mikani tākānintbe kwe ja küde ruenkri.

Jesu abko bāri ütiāte angeletre ngwā

⁴ Amne Ngöbökwē mikani bāri ütiāte kri angeletre ngwā. Niara kādekani ño Ngöbökwē, ye abko namani bāri ütiāte angeletre jökrä bti ta abko namani bare kore.

⁵ Angele ñakare jire iti abko ie Ngöbökwē niebare krörö:

Ma abko ti Odei tikwe, ye abko tita mīke gare ni jökrāye mtare, *Salmos 2.7*

niebare Ngöbökwē niara Odei Jesuye.

Erere arato, angele ñakare jire iti, ie Ngöbökwē niebare krörö:

Ti rabadre niara Rün jen kwe amne, niara rabaditi Odei jen tikwe, *2 Samuel 7.14; 1 Crónicas 17.13*

abko Ngöbökwē niebare ñakare jire chi kore angelebtā.

⁶ Akwa tārā mda Ngöbö Kukweibtā, Ngöbökwē ja Odei mubai mikani gare ni jökrāye angwane, niebare kwe:

Angele Ngöbökwe jire jökrä käkwe niara mika
 ütiäte jae, *Deuteronomio 32.43*
 niebare Ngöbökwe.

⁷ Amne angelebtä abko Ngöböta niere krörö ja
 Kukweibtä:

Tita angele tikwe mike näin jötrö müre kwrere
 amne niaratre tä sribi nuene ñukwä jutra
 kwrere tikrä, *Salmos 104.4*
 nieta Ngöbökwe.

⁸ Akwa Ngöbö Odei Jesu abkobtä nieta krörö
 Ngöbö Kukweibtä:

Ngöbö, mata gobrane, ye rabadi kärekäre amne,
 mata gobrane kuin era metre ni jökräbtä.

⁹ Mata jändrän jökrä kuin tarere amne, jändrän
 jökrä kämekäme, yebtä ma mätä.

Ye mdenbtä abko Ngöbö makwe käkwe ma di-
 aninkä jenena jakrä amne, kä nuäre mikani
 täte jökrä mabtä abko köböire ma mikani
 bäri ütiäte kri ma kukwe muko mda mda
 ngwä, *Salmos 45.6-7*

abko Ngöbökwe niebare niara Odei Jesubtä.

¹⁰ Erere arato, Ngöböta niere krörö btä:

Ti Dänkien, kena dekä makwe kä temen ne
 dätebare amne, ja kise jenbti makwe kä
 käinta dätebare.

¹¹ Angwane kä ye abko näin jökrä ta, akwa ma
 abko tädi kärekäre.

Dän tä kite ngututüre tä niken ngwarbe jökrä, ye
 kwrere kä temen, kä käinta näin ngwarbe
 jökrä.

¹² Amne dän mriakata, ye kwrere makwe kä
 temen amne kä käinta mriadikä jökrä.

Amne nita dän mdara jire kite jabtä, ye kwrere makwe kä kwitadi jökrä.

Akwa ma abko tädi ja kwrere kärekäre amne ma ñan krütadi jire chi, *Salmos 102.25-27*

abko Ngöböta niere ja Kukweibtä niara Odei Jesubtä.

¹³ Erere arato, Ngöbökwie niebare krörö niara Odeiyie:

Kä bäri ütiäte kri ti küde ruenkri, ne kánti jakwe täke nete.

Ye kánti ma raba abti tikwe ma rüe mikadi jökrä ma ngoto täni, *Salmos 110.1*

niebare Ngöbökwie ja Odei Jesuye. Ye kwrere abko angele ñakare jire iti, ie Ngöbökwie kukwe niebare kore,

¹⁴ ñobtä ñan angwane angele jökrä abko üai sribikä Ngöbökrä amne, nire nire rabadre dianintari abko Ngöböta angele juen die mike.

2

Ni mikani mokre

¹ Ngöbökwie kukwe niebare kore ja Odeibtä, ye mden kisete Ngöbö kukwei nuaba nikwe, ye ie nikwe olo ketadrete kwatibe bäri mda, ni ñan rikadre ji Ngöbökwie bäre mento bätärekä ja täritäri abkokäre,

² ñobtä ñan angwane kira Ngöbökwie ja kukwei niebare Moiséye angele köböire, ye abko Ngöbökwie mikamna täte metre amne nire nire käkwe ja mikani ngite kukwe ye rüere, käkwe kukwe ye kitani temen abko ütiäre mikani ja ngie nuen era metre Ngöbökwie.

3-4 Yebti Ngöbökwe kukwe niebare mda ni Dänkien Jesu ara jire köböire ni diantarikrä amne ni Dänkien kukwe nuaka nuaka käkwe niebareta jökrä nie angwane, kukwe ye abko kukwe metre mikani gare kwetre nie. Akwa kukwe ye abko rabadre bäri ütiäte ni okwäte, abkokäre Ngöbö ara jire käkwe sribi kri ñan tuabare nuenbare, niara nämane kukwe ye niekä niekä ben bä mikakrä. Erere arato, sribi kri btä ni jökrä töi ñan namani krütare nuenbare kwe amne, Ngöbökwe ja di kri mikani tuadre arato. Mdakäre abko, ja Üai Deme köböire Ngöbökwe ja di biani bätäkä ngwarbe nie, niara tö namani ja di biain ño ño ni itire itire ie, ye kwrere biani kwe. Ngöbökwe ni diandretari ye abko bäri ütiäte kri kore, aisete nikwe ñan trö kwitadre kukwe yeye, abtä ni ñan rabadre dianintari angwane, nikwe ñan kwäräbedre jire chi Ngöbö ngäniene.

Jesu namani ni kwrere

⁵ Mdakäre abko, kä mda btin dätedi Ngöbökwe btä nunta blite, ye abko ñan Ngöbökwe mikadi gare angeleye.

⁶ Akwa tärä keteti Ngöbö Kukweibtä ni iti käkwe niebare krörö:

Ni kä nebtä abko bobre jakän.

¿Se ñobtä mata töbike btä?

¿Se ñobtä abko mata tarere?

⁷ Makwe ni kä nebtä mikani bä bobre angele se kräke, akwa yebti makwe niara mikani bäri ütiäte kri angele ngwä, rabadre mikani ütiäte ni jökräkwe abkokäre.

⁸ Amne makwe jändrän jökrä mikani niara ngoto täni gobrankäre bti, *Salmos 8.4-6*
 abko niebare Ngöbö Odei Jesubtä. Ye abko, Ngöbökwé jändrän jökrä mikani niara ngoto täni, aisete jändrän ñakare jire keteti abko Ngöbökwé mikaninte niara ngoto bäre mento. Akwa gwängwarbe jändrän ruäre abko tä ñakare niara ngoto täni tä nebe tuen nie.

⁹ Akwa Jesu nämáne nüne kä nebtä angwane, Ngöbökwé mikani bäri bobre angele ngwä abko nita tuen. Akwa mtare Ngöbökwé mikanina bäri ütiäte kri käikitadrekä ni jökräkwé, ñobtä ñan angwane Ngöbö moto kuinbti niarakwe ja tare nikani amne krütani ni jökrä kräke amne ni jökrä täte.

¹⁰ Ngöbö abko jändrän jökrä dätekä amne jändrän ye abko jökrä Ngöbökrä. Ngöbö ye abko tö ja ngäbriänkätre tödekaka Jesubti tuai jökrä nebe kä nuärete jabe, aisete Jesukristokwe ja tare nikani ye köböire Ngöbökwé niara mikani biare täte Ji Ngwianka ni diantarikäre.

¹¹ Ye abko, Jesu ni mikaka kuin deme ye käta nitre tödekaka niarabti mike kuin deme. Niaratre btä Jesu ye abko Rün itibe, aisete Jesu tä nebe ja gaire ñakare ni ja etbare niere abko

¹² gare nie, ñobtä ñan angwane Ngöbö Kukweibtä abko Jesukwe niebare krörö Rün Ngöböye: Ti mräkätre ben tikwe blitadi mabtä, amne nitre gätäkä ma käbti, ye ngwärekre tikwe ka niedi ma käikitakakäre, *Salmos 22.22*
 abko tä tikani Ngöbö Kukweibtä.

¹³ Erere arato nieta krörö:

Tikwe tödekadi metre Ngöböbti,

Isaiás 8.17

niebare Jesukwe Rün Ngöböye. Erere arato,
 niebare krörö kwe:
 Ngöbökwé ja ngäbriänkätre biani tie abko ben tita
 nete, *Isaiás 8.18*
 nieta kore Ngöbö Kukweibtä.

¹⁴ Ngöbö ngäbriänkätre ye abko ngrabare ja
 kwrere jökrä, aisete Jesu därebare angwane,
 ngrabare namani ni kwrere. Diablu abko di tärä
 ni kämikakrä. Akwa Jesu därebare ni kwrere, niara
 krütani angwane, di rabadre diablu gakkäre
 amne ni tikatekäre.

¹⁵ Jesu krütani ni kwati tikatekäre, ñobtä ñan
 angwane ni klabore käta bkänkä jürä ngwen, ye
 kwrere jire ni jökrä nämane gata jürä ngwen käre
 abko kisete nämane ja tare nike abko tikaninte
 kwe.

¹⁶ Ne aisete, ñan niara jatani angele die mikakäre
 kore, akwa jatani Abraham mräkä tödekaka Jesubti
 die mikakäre.

¹⁷ Ye mden kisete, niara rabadre sribire
 Ngöbökrä ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre
 dänkien kwrere amne, rabadre sribi ye ngwena
 bare täte jökrä, amne rabadre niara mräkä ngwen
 ruentari tare jae, abkokäre nükani däre niara
 mräkätre kwrere. Mdakäre abko, jändrän kämika
 nämane ni ngite ütiäre, ye kwrere niara jraindre
 ni ngite ngite diankakäre mento nibtä, abkokäre
 nükani däre ni kwrere.

¹⁸ Niara ara jire käkwe ja tare nikani kri amne
 namani nuaninte ja käne kukwe kämenbti. Ye
 mden kisete, nire nire nuateta ja käne rüe Sa-
 tanakwe abko niarata die mikaka arato.

Jesu abko bāri ütiāte Moisés ngwä

¹ Mdakäre abko ti mräkätre deme deme, mun ye abko Ngöbökwe käräbare jakrä. Kukwe nini tikwe, yebtä munkwe töbika kuin metre Jesubtä. Niara abko jatani Ngöbö Kukwei Ngwianka kwrere amne niara abko Ni Blitaka Ngöböbe Ni Mda Mda Diäre Dänkien abko bti nita tödeke kwatibe.

² Kira abko nitre israelita abko ju Ngöbökwe kwrere. Moisés abko nämane sribire niaratre ngätāite amne Ngöbökwe sribi biani ie abko erere mikani tāte jökrä kwe, kākwe sribi nuenbare kuin tāte ju Ngöbökwe jire jökrä te. Ye kwrere arato, Ngöbökwe Jesu mikani sribire angwane, Jesu kākwe Ngöbö mikani tāte metre, kākwe sribi nuenbare kuin tāte arato.

³ Akwa Jesu abko Ngöbökwe mikani bāri ütiāte Moisés bti ta, ñobtā ñan angwane ni ju mikaka ye abko mikata bāri ütiāte ju ara yebti ta. Jesu abko kākwe ju Ngöbökwe mikani, aisete Ngöbökwe mikani bāri ütiāte Moisés ngwä.

⁴ Ju kwatirekwatire mikata ye abko ni tārā iti kätä mike, akwa Ngöbö abko kākwe jändrän jökrä dātebare.

⁵ Moisés abko sribikā jirekābe amne sribi nuenbare kuin tāte kwe ju Ngöbökwe te amne, Ngöbökwe dre dre niedi niara tābti abko bā mika nämane niara köböire.

⁶ Akwa Kristo abko Ngöbö Odei ara, aisete niara abko tā ju Ngöbökwe dänkiene kuin metre. Ye abko, nitre tödekaka Kristobti abko Ju Ngöbökwe ara, bti Kristo tā dänkiene. Ye abko, nikwe nünandrekā dite Kristobtä amne Kristo jatadita abkobti nikwe tödekadre janknu ye ngwane, ni rabadre ju niarakwe janknu amne Kristo rabadre

ni dänkiene janknu.

Nikwe ñan Ngöbö Kukwei kitadre temen

⁷ Ne mdenbtä abko, Ngöbö Üai Deme kätä niere krörö Ngöbö Kukweibtä:

Ngöböta dre niere, ye munkwe kukwe nua mtare,
⁸ ne ngwane munkwe ñan ja dokwä mika ribi, mun mräkä kirakira käkwe ja dokwä mikani ribi Ngöbö rüere Moisés näire ye kwrere.

Niaratrekwe Ngöbö nuaninte ja käne kä kaibete, ye kwrere munkwe ñan nuen.

⁹ Kä kaibe yete tikwe sribi kri ñan tuabare nuenbare mun mräkä kirakira kräke amne, kä gre ketebu jire sribi kri ye tuani kwetre.

Akwa ti di nämame ti kukwei mikakrä täte ya, ñakare ya, ye abko tö namani tuai janknu, amne ja dokwä mikani ribi kwetre jirekäbe.

¹⁰ Ye mdenbtä abko nitre nünanka kä ye ngwane, kräke ti moto rababa romon, käkwe nieba krörö:

Nitre noko käre tä niken ngwarbe ji mdabti, amne ji tikwe, bti rikadre, ye gare ñakare ietre abti kä nüke mtare, tikwe nieba niaratrebtä.

¹¹ Abtä ti moto rababa romon krübäte, käkwe nieba krörö niaratre rüere:

Kä jadükakrä tikwe, ye kánti nitre ye ñan rükadre jire, tikwe nieba kore rüere, *Salmos 95.7-11*

niebare Ngöbö Üai Demekwe Ngöbö Kukweibtä.

¹² Ne aisete ti mräkätre, mun itire itire käkwe ñan ja töi mika kämekäme amne, munkwe ñan ja dokwä mika ribi, käkwe ñan tödekadre mda Ngöböbti, käkwe trö kwitadre Ngöbö nire yeye.

13 Akwa “Mtare”* kä ne tä ne ngwane, ja die mika kwärikwäri köbö kwatirekwatire munkwe, kukwe kämekäme käkwe ñan mun ngökadre jire iti amne mun ñan dokwä rabadre ribi Ngöbö rüere abkokäre.

14 Nikwe tödekani era metre Kristobti kena, ye kwrere nikwe nünandrekä dite jabtä nebebe kä mrä ye näire, ye ngwane ni rabadi ketetibe Kristobe kärekäre arato.

15 Ne aisete Ngöbö Kukwei käta niere krörö: Ngöböta dre niere, ye munkwe kukwe nua mtare, ne ngwane munkwe ñan ja dokwä mika ribi, mun mräkä kirakira käkwe ja dokwä mikani ribi Ngöbö rüere Moisés näire, *Salmos 95.7-8* abko nieta Ngöbö Kukweibtä.

16 Ye abko, ¿nirekwe Ngöbö kukwei nuani abti namani rüere kore Ngöbö rüere? Nitre israelita nämane Egipto Moisés nikani ngwenante, ye mden abko namani rüere Ngöbö rüere.

17 ¿Amne nire kräke Ngöbö moto namani romon kä gre ketebu? Ye abko nitre israelita käkwe ja mikani ngite Ngöbö rüere, ye mden abko ngwäkä namani kitanintbe tementa kwäräkwärä kä kaitete.

18 Mdakäre abko, ¿nire ñan rükadre kä jadükakrä Ngöbökwä kánti niebare ie Ngöbökwä? Ye abko, nitre israelita käkwe Ngöbö kukwei mikani ñakare täte. Nitre ye mden abko ie Ngöbökwä ñäkäbare kore.

19 Nitre israelita ye abko käkwe tödekani ñakare Ngöböbti, aisete namani ñakare kä jadükakrä

* **3:13 Mtare.** Nikwe Ngöbö kukwei mikadre täte abko bä mikata kukwe “Mtare” yehti.

Ngöbökwe kánti abko gare nie.

4

Köbö jadükakrä tärä mtare juta Ngöbökwe kräke

¹ Ne aisete, kä jadükakrä Ngöbökwe köböi mikani nie, ye kánti kä tä rikakrä mtare, aisete nikwe ja ngibiadre kuin amne nikwe ñan ja mikadre ngite nitre israelita kirakira kwrere. Nane mun ruäre ñan rabadre kä jadükakrä ye kánti abko ngäniene tita niere kore,

² ñobtä ñan angwane kukwe kuin Ngöbökwe ye niebare kira nitre israelitaye, ye kwrere jire kukwe kuin Ngöbökwe Jesubtä niebare nie. Akwa kukwe nuani jirekäbe kwetre kira amne niaratre käkwe tödekani ñakare Ngöböbti, ye mdenbtä abko ñan namani kä jadükakrä Ngöbökwe kánti. Kukwe ñan rakadrekä kore munbtä abko ngäniene tita niere kore munye.

³ Akwa ni abko käkwe tödekani Kristobti, ye abko näin kä jadükakrä Ngöbökwe ye kánti, aisete kukwe niebare kira Ngöbökwe nitre israelitabtä ñan rakadrekä nibtä. Kä ye mdenbtä abko Ngöbökwe niebare krörö:

Ti moto rababa romon krübäte, käkwe nieba krörö niaratre rüere:

Kä jadükakrä tikwe, ye kánti nitre ye ñan rükadre jire, tikwe nieba kore rüere, *Salmos 95.11*

niebare Ngöbökwe ni mräkä kirakirabtä. Akwa kena dekä Ngöbökwe kä dätebare angwane, sribi nuenbare ünän jökrä kwe, bti jadükani kwe gare nie,

⁴ ñobtä ñan angwane köbö kükü abko btä Ngöbö Kukwei tä niere krörö tärä keteti kánti:

Ngöbökwé sribibare ünän jökrä, yebti köbö kükürare angwane jadükani kwe, *Génesis 2.2* abko nieta Ngöbö Kukweibtä.

⁵ Abti nitre israelita käkwe tödekani ñakare Ngöböbti, aisete Ngöbökwé niebare ja Kukweibtä abko ti bike niere bobuta abko krörö:

Kä jadükakrä tikwe, ye kánti nitre ye ñan rükadre jire, *Salmos 95.11* niebare Ngöbökwé.

⁶ Akwa kä jadükakrä Ngöbökwé ye tä janknu mda abko kánti ni ruäre rabadi niken, akwa nitre israelita kirakira ie kukwe kuin Ngöbökwé niebare, akwa kukwe ye abko kitani temen kwetre, abtä ñan nikani nebe kä jadükakrä Ngöbökwé ye kánti.

⁷ Ye mden kisete, kä nikanina kira ta Josué täbti angwane, Ngöbökwé köbö jadükakrä mdara jire köböi kitani. Köbö btin mda ye abko kä “Mtare” niebare Ngöbökwé jrei David tukwe köböire abko krörö:

Ngöböta dre niere, ye munkwe kukwe nua mtare, ne ngwane munkwe ñan ja dokwä mika ribi, *Salmos 95.7-8* niebare Ngöbökwé jrei David köböire.

⁸ Ngöbökwé niebare kore, ñobtä ñan angwane Josué rabadre nitre israelita ngwena kä jadükakrä Ngöbökwé kánti era metre, akräke köbö jadükakrä tärä mda Ngöbökwé ñan niedre jire chi.

⁹ Akwa Josué ñan nikani nitre israelita ngwena nebe kä jadükakrä era metre kánti, aisete köbö jadükakrä tärä mda juta Ngöbökwé kräke,

10 ñobtä ñan angwane Ngöbökwe jändrän jökrä dätebare, yehti köbö kükü te jadükani kwe, ye kwrere jire nire nire rikadre kä jadükakrä Ngöbökwe ye kanti abko tä jadüke sribi kweye.

11 Kira nitre israelita ruäre ñan nükani kä jadükakrä Ngöbökwe kanti, ñobtä ñan angwane Ngöbö kukwei kitani temen kwetre. Ye kwrere, mun ngätäite ni ñakare jire iti käkwe Ngöbö kukwei kitadre temen, köböite ñan rükadre kä jadükakrä Ngöbökwe ye kanti, abkokäre ari sribire ja di ngöi jökrä,

12 ñobtä ñan angwane Ngöbö Kukwei abko nire amne dite amne, ngitra tu grine jütire jabtä kwärikwäri abko tä jändrän tikekä därebe, yehti ta Ngöbö Kukwei bäri grine krübäte. Ni töi amne ni moto bäri kaibe ñäre ñakare abko Ngöbö Kukwei ye kätä tikekä därebe amne ni töi ño ño kaibe nikwe amne nita töbike ño ño ni mdabtä, ye abko Ngöbö Kukwei tä mike gare jökrä nie.

13 Jändrän jökrä dätebare Ngöbökwe, ye abko ñan raba ja rükente jire chi Ngöbö okwä bäre mento Ngöbö ngäniene. Jändrän jökrä tä bütiere Ngöbö ngwärekre, aiseite Ngöbö abko ie nikwe ja niedi metre jökrä. Ngöbö ye mden okwä bäre ni ñan raba ngitie.

Jesu abko Ni Blitaka Ngöböbe Ni Mda Mda Diäre Dänkien era metre

14 Mdakäre abko, Jesu Ngöbö Odei ye ara jire tä ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien kri nikwe abko nikani nünenta kä käinbti, aiseite ari tödeke kwatibe janknu bti.

15 Ari tödeke kore bti, ñobtä ñan angwane Jesu ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien tä

nikwe, ye abko ni di ñan rabadre nünandre mda Ngöbökrä angwane, ni rabadre ruentari tare ie, ñobtä ñan angwane kukwe kämekäme Ngöbö rüere käta ni nuente ja käne, ye kwrere nakaninkä bätäkä ngwarbe käne Jesubtä, akwa ja mikani ngite ñakare jire chi bati kwe.

¹⁶ Ne aisete, nikwe ñan kä jürä ngwiandre jabtä amne, brän krötö bəri kürä gobrankrä Ngöbökwé, bti Ngöbö tä tākāninte ye kānti. Ngöbö moto kuin ni tarekā, ye ken ari krötö angwane, ni rabadi ruen bobre ie amne, kukwe bätäkä ngwarbe tä kite ni rüere, angwane ni die mikadi kwe.

5

¹ Nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dānkien ye abko diankata ni mda mda ngätāite amne, mikata blite Ngöböbe ni mda mda diäre amne ni mda mda krāke. Erere arato, niara tä jāndrān bianka Ngöböye amne jāndrān kukwaka Ngöböye ni ngite ngite ütiäre.

² Akwa ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dānkien ye abko tä ja mike ngite ni mda mda kwrere arato. Ye mden kisete, ni mda mda tōi ñakare käta ja mike ngite amne tä niken ji blobti, ni yebe rabadre blite jāme, ñobtä ñan angwane tä ja mike ngite niaratre kwrere.

³ Ye mden kisete, niarakwe jāndrān kāmikadre Ngöböye ja ngite ütiäre. Erere arato, jāndrān kāmikadre kwe juta Ngöbökwé israelita ye ütiäre.

⁴ Sribe ye abko ütiäte kri abko ni ñakare jire iti raba den kise aubti jae, akwa Ngöbö ara jire käta ni kärere abko erere kisete sribi ütiäte ye mikata kwe.

Kira Moisés näire, Ngöbökwe Aarón käräbare sribi ne nuene abko erere mikani kwe niara kisete.

⁵ Ye kwrere arato, Kristo käkwe ñan ja mikani ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkiene au, akwa Ngöbö ara jire käkwe sribi bäri ütiäte kri ye biani ie, käkwe niebare krörö ie:

Ma abko ti Odei jen tikwe, ye abko tita mike
gare ni jökräye mtare, *Salmos 2.7*
niebare Ngöbökwe Jesukristoye.

⁶ Erere arato, tärä mdara jire kánti Ngöbökwe niebare krörö ie:

Melquisedec nämane blitaka tibe ni mda mda diäre,

ye kwrere jire ma rabadi blitaka tibe ni mda
mda diäre kärekäre, *Salmos 110.4*
niebare Ngöbökwe Jesukristoye, erere mikani ütiäte kri kwe, käkwe mikani blitaka jabe ni mda mda diäre dänkiene.

⁷ Jesu nämane nüne kä nebtä angwane, Ngöbö niara ngibiaka gata ngäniene, ye ben nikani blite angwane, namani ngrente krikri be, kä namani ja müaire amne, okwä ñoi namani näkäenkä kabre ie ja di käräbtä Ngöböye amne, Ngöbö kukwei mikani täte jökrä kwe, aisete Ngöbökwe kukwei nuani, käkwe mikaninta nire.

⁸ Jesu abko Ngöbö Odei bkänä, akwa ja tare nikani kwe, ye köböire Ngöbö kukwei mikadre täte ño abko nükani gare täte jökrä ie angwane,

⁹ Ngöbö jatani Jesu mike juto biare ne kwrere, aibe köböire ni jökrä Jesu mikaka täte abko kräke Jesuta ni diantarikä kärekäre.

¹⁰ Amne Ngöbökwe mikani ni blitaka jabe ni mda mda diäre dänkiene Melquisedec nämane sribire ño ye kwrere.

Trö kwitadre ñakare Jesukristoye

¹¹ Tikwe kukwe nini, yebtä kukwe mda mda tä kabre niedre munye, akwa tikwe niedre ño angwane, rükadre gare nuäre munye abko ñan tä nebe nüke gare tie, ñobtä ñan angwane kukwe dirita munye abko tä niken jökrä mun olo bäre.

¹² Era bkänä kä nikanina raire ta angwane, munkwe Ngöbö Kukwei nuani amne, mun rabadrera dirire ni mda mdaye bä amarebti kukwe dirita käne ni jökräye Ngöbö Kukweibtä abko diridreta bobuta munye. Se abko mun rabadrera ünän käkwe mrö ribi kwetadre bä amarebti bäsi ngäbäkre di ñakare käta kian aibe ñaen, kwrere jire mun tä nüne se, aisete kukwe dirita käne diridreta bobuta munye.

¹³ Tita niere kore munye, ñobtä ñan angwane ni kian aibe ñaen mun kwrere, ye abko ngäbäkre kianbtä kwrere amne ngäbäkre kianbtä, ie kukwe mden mden kuin metre Ngöbö ngwärekre gare ñakare, ye kwrere mun tä nüne.

¹⁴ Akwa ni ünän ünän abko käta mrö ribi ribi kwete. Nitre ye abko dre dre kuin amne dre dre käme Ngöbö ngwärekre, yebtä ja töitikanina kabre kwetre, aisete täre nebe gare ietre. Kwrere jire mun rabadre bä amarebti.

6

¹ Ne aisete, brän janknu mentokwäre rabakäre ünän Ngöbö ngwärekre. Mun rabadre ünän täte jökrä angwane, kukwe diribare känekäne munye Kristobtä, ye aibebtä mun ñan rabadre ja töitike kärekäre. Erere arato, ñan kukwe garera munye, ye aibe jiebtä mun tädre näin janknu abko krörö: Kukwe

kämekäme bätäkä ngwarbe mun nämane nuene, kä nämane mun mike mente Ngöbö okwä bäre mento, yebtä ñan mun tädre dirireta bobukäre. Erere arato tödekadre kwatibe Ngöböbti, ye abko ñan mun tädre dirire janknu.

² Erere arato, ja ngökadre ñöte Ngöbö käfti amne köbötikadre ño, ñan mun tädre kukwe ye dirire janknu. Mdakäre abko, kise mikadre ni mdabti Ngöbö die biandre ie, ñan yebtä mun tädre dirire käre. Mdakäre abko, Ngöbökwé ni krütanikrütani mikadita nire ño kä mrä näire amne Ngöbökwé kukwe ükadite ño ni kräke kä mrä näire, ñan yebtä mun tädre dirire janknu.

³ Akwa Ngöbö diebti ni rikai niren janknu mentokwäre rabakäre ünän abko tita niere munye,

⁴⁻⁶ ñobtä ñan angwane ni ruäre, ietre Ngöbö mikanina gare amne jändrän kuin Ngöbökwé kä käinbti abko Ngöbökwé biandre ngwarbe ietre, ye namanina gare metre ietre, akwa nitre ye käkwe trö kwitadre Ngöböye angwane, ni mda ñan rabadre nitre ye töi kwiteta jire chi Ngöbö kukwäre. Erere arato, Ngöbö Üai Deme nükani nüne btätre amne Ngöbö kukwei nükani gare metre ietre amne, sribi kri ñan tuabare namani bare okwäfti arato, akwa niaratre käkwe trö kwitadre Ngöböye angwane, ni ye ñan rabadre töi kwiteta jire chi Ngöbö kukwäre kore. Kukweta nakenkä kore, ñobtä ñan angwane kukwe kämekäme tätre niken niaratre mike trö kwite Ngöböye kore, yebti abko tä Ngöbö Odei müre keteta bobukäre kwrere jire tätre bä mike, amne tätre Ngöbö Odei Jesu mike yakrä ni jökräye. Ye abko tä tare krübäte kräke.

⁷ Nitre btä tikwe kukwe nini, ye abko ti bike bä

mike krörö: Dobo bti ñüta näkäen käre amne nura kuinkuin aibe tä kite niren te, ye abko ni sribikä käta nura ngwä ötö kuin, yebtä abko Ngöböta dobo ye die mike amne tä ngibiare kuin. Ye kwrere tä nakenkä nibtä arato.

⁸ Akwa dobo bti ñüta näkäen käre abti kri mu ngwarbe kämekäme aibe tä kite niren, ye ngwane dobo ye tä nebe ütiäte ñakare. Abtä nane ngürün kebera nebe dobo yebtä. Abti mrä sribikä käkwe dobo kukwadi. Ye kwrere rakadikä nitre trö kwitaka Ngöböye yebtä.

⁹ Tita kukwe niere kore, akwa mun ti mräkätre tare tikwe, mun ye abko btä kukwe tare ye ñan rakadrekä ruen tie, ñobtä ñan angwane munta näin ji metrebti rabakäre dianintari Ngöbökwé. Ye abko gare kuin tie,

¹⁰ ñobtä ñan angwane Ngöbö abko töi metre aisete ñan tä ni kite ngise ngwarbe, amne munta Ngöbö tarere, käkwe ni jen Ngöbökwé die mikani abti kä nüke mtare munta die mike janknu, ye abko Ngöbökwé ñan käikwitadrekä jabtí, käkwe mun die mikadi ruen tie.

¹¹ Munta ni jen Ngöbökwé die mike ja di ngöi jökrä, ye kwrere munkwe nuendre janknu abti Jesukristo jatadi nüketa, ie ti tö, jändrän kuin ngibiata munkwe Ngöböye, ye erere rabadi täte jökrä munkwe abkokäre.

¹² Ne aisete, munkwe ñan kä ngwian krene jabtä sribi Ngöbökwébtä, ie ti tö, akwa ni mda mda käta tödeke kwatibe Ngöböbtí, käta jändrän köböi mikani ie Ngöbökwé ye ngibiare bätärekä jae abti tä nüke kisete, ye kwrere munkwe jändrän ngibia jae arato.

Ngöbökwe ja kukwei mikadi täte

¹³ Abraham abko käkwe tödekani kwatibe Ngöböbti, kwrere munkwe nünandre. Niarabtä kukwe nakaninkä krörö: Kira Ngöbökwe ngäbäkre köböi mikani ie angwane, ni mda ñakare bäri ütiäte Ngöbökrä, aisete Ngöbökwe ja kukwei mikadre täte era metre abko niebare ja käbti kwe, niebare krörö kwe Abrahamye:

¹⁴ Tikwe ja di biandi mae, aisete ma bkün däredi kwati ja täritäri, *Génesis 22.17*
niebare Ngöbökwe.

¹⁵ Ye abko Abrahamkwe ngibiabare bätärekä abti Ngöbökwe ngäbäkre köböi mikani ie ye därebare. Ngöbökre ja kukwei biani ie, ye erere namani bare.

¹⁶ Ye abko, ñobtä Ngöbökwe ja kukwei biani ja käbti kore abko ti bike bä mike krörö munye: Ni kä nebtä tä ja kukwei bien kwatibe, ye mikadre täte kwe, abkokäre tä ja kukwei bien ni bäri ütiäte niarakrä ye käbti. Ne aisete ni tärä ja kukwei bien kwatibe ni mda käbti, ye ngwane ni ye käkwe ja kukwei mikadi täte tä gare metre, aisete ni ñan raba ja kweteta jire chi mda kukwe yebtä.

¹⁷ Ngöbökwe jändrän köböi mikani, ye abko nire nire rabadre bkäne abko mikani gare metre kwe, yebti ja kukwei mikadre täte era metre abko niebare ja käbti Ngöbökwe Abrahamye.

¹⁸ Ngöbökwe kukwe ketebu niebare krörö Abrahamye: keteti abko ja kukwei biani ja käbti kwe. Ketebukäre abko, ñan ja kukwei kitadre jire chi temen kwe, akwa ja kukwei mikadre täte era metre kwe, niebare kwe Abrahamye. Jändrän ketebu ye abko ni ñan raba kwite jire chi, ñobtä

ñan angwane Ngöbö abko ñan raba ni ngökö jire chi. Ngöbökwe nuenbare kore, ni tödekaka Jesubti ngitiani Ngöböye jändrän kuin köböi mikani kwe rabadre nikwe, ye käi rabadre nuäre nuäre nibtä abkokäre.

¹⁹ Nitre ru ngwianka abko käta jä doboko kite ñöte nguse ru ketatekrä dime, ñan rikadre mento abkokäre. Ngöbökwe jändrän köböi mikani nie, bti nita tödeke, ye abko jä doboko ye kwrere, ñobtä ñan angwane nita tödeke Ngöböbti ye abko käta ni mike nünenkä dite jabtä, ni ñan rikadre mento Ngöböye abkokäre. Nita tödeke kwatibe Ngöböbti, ye mden köböire ni nena nebe kä bäri deme Ngöbö kánti kä käinbti, ye abko nita näin dän ngetbote ta nebebe Kä Bäri Demente ju blitakrä Ngöböbe kánti ye kwrere.

²⁰ Kä bäri deme, ye mden kánti abko Jesu ara jire nikanina ji tike ni käne nebe yete. Ye abko, Melquisedec nämane blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre, ye kwrere jire Jesu abko ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien kärekäre kä bäri demente Ngöbö ngwäreki.

7

Melquisedec amne Jesu abko blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre

¹ Melquisedec ye abko nämane jreire juta Salemté. Niara abko ni blitaka ni mda mda diäre Ngöbö ütiäte kribe. Bati Abraham jananbare rüre, käkwe jrei ruäre ganainbare kwäräbe, bti jataninta nüke Salem angwane, Melquisedec nikani ngäbti, käkwe ja di biani ie.

² Angwane Abrahamkwe jändrän dianinkä rübtä, ye ñäkänintbe keta jätä kwe, bti biani keteti kwe Melquisedeye. (Kukwe Melquisedec kätä “Jrei kukwe ükatekä metre” niere hebreore. Akwa “jrei juta Salem” ye abko kätä “Jrei kä jämente” niere hebreore arato.)

³ Melquisedec ye abko rün amne meye gare ñakare nie. Erere arato, mräkä kirakira gare ñakare nie. Mdakäre abko, niara därebare ñongwane amne krütani ya abkobtä Ngöbö Kukwei tä blite ñakare arato. Ne aisete, Melquisedec abko bä mikata bäsi Ngöbö Odei Jesu kwrere arato amne niara abko ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre kärekäre.

⁴ Melquisedec abko bäri ütiäte tuen munkwe. Melquisedec abko bäri ütiäte, aisete ni mräkä käne Abraham ara jire käkwe mikani ütiäte jae amne jändrän dianinkä kwe jrei mda mdakän rübtä abko biani keteti kwe Melquisedeye.

⁵ Akwa Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye abko kätä niere krörö: Nire nire därebare Leví mräkäkri kätä sribire ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre kwrere, ye aibe käkwe jändrän kärädre keteti jakrä abko nieta kore. Nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre ye abko israelita mräkä ara amne därebare Abrahamkri arato, akwa jändrän kärädre kore kwetre mräkäye abko nieta Ngöbö Kukweibtä.

⁶ Melquisedec abko ñan jatani Leví mräkäkri, akwa Abraham ara jire käkwe jändrän dianinkä rübtä ye abko kani ngäbti keteti kwe Abrahamye. Bärire mda abko, Abraham abko ie Ngöbökwé jändrän köböi mikani akwa Melquisedec käkwe ja di biani Abrahamye.

⁷ Ye abko ni ie ja di bianta abko ñakare bári ütiäte ni ja di bianka ie ye kräke abko garera ni jökräye, aisete Melquisedec abko bári ütiäte Abrahamkrä gare nie.

⁸ Angwane nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre därebare Leví mräkäkri käta jändrän kaen ngäbti keteti jakrä nitre israelitaye, ye abko ni kä nebtä, aisete tätre krüte. Akwa Melquisedec abko tä nire amne tä nüne janknu, kwrere jire blitata btä abko käkwe jändrän kani ngäbti keteti Abrahamye.

⁹ Amne nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre därebare Levíkri käta jändrän kaen ngäbti keteti jakrä, ye ara jire käkwe jändrän biani keteti arato Melquisedeye Abraham köböire abko ni rabadre niere,

¹⁰ ñobtä ñan angwane Melquisedec jatani Abraham ngäbti angwane, Abrahamkwe jändrän biani keteti ie, ye ngwane Leví ngämi därere, akwa nämane ñäre ñakare Abrahambtä angwane, Abrahamkwe jändrän biani Melquisedeye, aisete Melquisedec abko bári ütiäte Leví kräke amne Leví mräkä ja täritäri kräke arato.

Jesu abko Melquisedec kwrere

¹¹ Mdakäre abko, nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre därebare Levíkri käta jändrän kukwe Ngöböye ni ngite ngite ütiäre. Angwane Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye, ye rüere nitre israelita nämane ja mike ngite angwane, nämane jändrän ngwena nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre yeye kukwadre Ngöböye ja ngite ütiäre. Akwa jändrän kukwata Ngöböye ni ngite ngite ütiäre ye

käkwe niaratre mikadre metre Ngöbö ngwärecri akräke Ngöbökwé ñan ni mda blitaka jabe ni mda mda diäre juandre jire mda. Akwa ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre därebare Levíkri nämáne jändrän kukwe ni ngite ngite ütiäre ye ñan namani ni mike metre Ngöbö ngwärecri, aiseite ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre Melquisedec kwrere juani Ngöbökwé amne ñan ni mda Aarón kwrere juani kwe,

¹² ñobtä ñan angwane ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre kwitadre jökrä, ye ngwane kukwe biani nuendre nie ja ngite ütiäre ye kwitadre arato.

¹³⁻¹⁴ Ni Dänkien Jesu, btä Ngöbö Kukwei tä blite ye abko ñan jatani Leví mräkäkri, akwa jatani Judá mräkäkri. Judá mräkäkri abko ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre jatadre abko Moisékwé niebare ñakare jire, akwa Jesu abko därebare Judá mräkäkri abko gare metre nie amne niara abko blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre nieta Ngöbö Kukweibtä.

¹⁵ Ye abko, ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre Melquisedec kwrere rükadre btin mda bkänä, ne ngwane nunkwe kukwe nini abko rabadre tuen bäri metre nunye.

¹⁶ Ye abko, ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre nükanina mda era metre, akwa Ngöbökwé ñan mikani sribire ñobtä ñan angwane därebare Levíkri, akwa mikani sribire Ngöbökwé ñobtä ñan angwane niara abko ni di kri amne krüte ñakare aiseite.

¹⁷ Ye gare nie, ñobtä ñan angwane ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre Melquisedec, yebtä Ngöbökwé niebare krörö:

Melquisedec nämane blitaka tibe ni mda mda diäre,

ye kwrere jire ma rabadi blitaka tibe ni mda mda diäre kärekäre, *Salmos 110.4*

niebare Ngöbökwé Jesukristoye abko tä tikani Ngöbö Kukweibtä.

¹⁸⁻¹⁹ Leví mräkä blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre, ie Ngöbökwé sribi biani nuendre käne Moisés näire, akwa sribi kwe namani ngwarbe, ñan namani ütiäte, ñobtä ñan angwane nikwe jändrän biandre ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre kukwakrä ni diäre ni ngite ye ütiäre niebare Ngöbökwé Moiséye, ye abko di namani ñakare ni mikakrä metre Ngöbö ngwärekwé. Ye mden kisete, kukwe ye namani ütiäte ñakare mda amne kukwe ye täte abko Ngöbökwé kukwe mdara jire btin mikani Jesu köböire abko bäri ütiäte tödekakrä nie. Jesu ye mden köböire abko nita krötö ja ken Ngöböbe.

²⁰ Mdakäre abko, Jesu namani bäri ütiäte ye abko Ngöbö ara jire käkwe ja kukwei mikadre täte era metre abko ja kukwei biani kwatibe kwe Jesubtä. Akwa nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre därebare Levíkri abko Ngöbökwé mikani sribire arato, akwa niaratre kräke Ngöbökwé ja kukwe biani ñakare kwatibe kore.

²¹ Akwa ni Dänkien Jesu kräke abko Ngöbökwé ja kukwei biani kwatibe, aisete Ngöbö Kukweibtä niebare krörö kwe Jesuye:

Ma abko blitaka tibe ni mda mda diäre kärekäre, aisete ni Dänkien Ngöbö käkwe ja kukwei biani kwatibe kore, niebare kwe, yehti ñan ja töi kwitadita jire chi kwe, *Salmos 110.4* nieta kore Ngöbö Kukweibtä.

²² Ngöbökwe ja kukwei mikadi täte niebare kwatibe kwe, ye mdenbtä kukwe mda ükaninte btin Ngöbökwe Jesu köböire ye abko bäri kuin kukwe ükaninte käne Moisébe ye ngwä.

²³ Nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre därebare Levíkri ye abko kwati, käkwe sribibare ja täritäri, ñobtä ñan angwane tä krüte abko täte mda nämane neme sribire abti kä nüke mtare.

²⁴ Akwa Jesu abko tä nüne kärekäre, niara krütadita ñakare mda, aisete Jesu aibe rabadi blitaka kärekäre Ngöböbe ni diäre amne ni mda ñan rabadi sribire jire chi niara täte.

²⁵ Ne aisete, nire nire tä kite Ngöböye rabakäre dianintari Jesu köböire, ye abko Jesu di tarä diantarikrä täte jökrä kärekäre, ñobtä ñan angwane Jesu abko tä nüne kärekäre blitakäre kräke Ngöböbe aisete.

²⁶ Ye abko ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien Jesu ye kwrere abko dbe nikrä abko erere namani, ñobtä ñan angwane Jesu abko deme, kukwe kämekäme ñakare btä amne ja mike ngite ñakare. Erere arato, nitre kukwe kämekäme nuenkä, ye kwrere nünabare ñakare kwe amne Ngöbökwe mikani bäri ütiäte ni jökrä ngwä kä käinbti sete.

²⁷ Ye abko, nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkientre därebare Levíkri ye abko ñakare ja kwrere Jesube, ñobtä ñan angwane käne niaratre nämane jändrän kämike kukwadre Ngöböye ja ngite ütiäre, abti nämane jändrän kämike kukwadre mda Ngöböye nitre israelita mda mda ngite ye ütiäre. Ye abko nämane nuene köbö kwatirekwatire, akwa Jesu abko käkwe ja ara jire biani müre ketadre au

ni jökrä ngite ütiäre. Ye abko niarakwe nuenbare batibe amne ütiäte kärekäre Ngöbö okwäte.

²⁸ Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye ye abko tä ni kukwe kämekäme nuenkä mike blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkiene. Abti Ngöbökwé ja Odei Jesu mikadi sribire niebare kwe. Ngöbökwé ja Odei Jesu ara mikani blitaka jabe ni mda mda diäre dänkiene. Ngöbö Odei Jesu ye abko Ngöbökwé mikani biare täte sribi ye nuenkäre kärekäre.

8

Kukwe ükaninte btin Ngöbökwé nibe

¹ Ye abko, kukwe nieta tikwe abko krörö: Jesu abko ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien nikwe, ye abko kä bäri ütiäte kánti namani tákänintbe Ngöbö küde ruenkri kä käinbti sribi namani bare ie bä mikakäre.

² Kä bäri kuin deme era metre kä käinbti, ye kánti tä blitaka ni diäre, ye abko ju blitakrä Ngöböbe nuäre ngwiandre* nämáne bä mike, akwa ju kä käinbti ye abko ñan ni kä nebtäkwe mikani, akwa ni Dänkien Ngöbö ara jire käkwe mikani au abko kánti Jesu tä blite Ngöböbe ni diäre.

³ Nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien abko mikata jökrä Ngöbökwé jändrän biankäre Ngöböye amne jändrän kukwakäre Ngöböye ni ngite ütiäre, ye kwrere arato Jesu käkwe jändrän biandre Ngöböye ni ngite ütiäre arato abko erere ja biani kwe müre ketadre krusobtä.

* **8:2 ju blitakrä Ngöböbe nuäre ngwiandre.** Ju ne abko kädianta tabernáculo suliare abko btä ma raba ñäke tarä Exodo 26–30.

⁴ Akwa Jesu tädre janknu kä nebtä, ye ngwane abko niara ñan rabadre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre, ñobtä ñan angwane ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre därebare Levíkri tarä kwati, käta jändrän bien Ngöböye, Kukwe Biani Ngöbökwé Moiséye käta nuemna ietre ye kwrere.

⁵ Ju blitakrä Ngöböbe, kanti nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre kä nebtä tä sribire. Ju ye abko käta jändrän kuin era metre kena kä käinbti abko bä mike jirekäbe ye gare nie, ñobtä ñan angwane kira ju blitakrä Ngöböbe nuäre ngwian-dre ye Moisés nikani mike angwane, Ngöbökwé mäträbare btä, käkwe niebare krörö ie: Ju mikadre ño, tikwe bä mikaba tuadre mae Ngitio Sinaíbti, yebtä makwe töbika amne, ju bä tuaba makwe, ye kwrere makwe mika, niebare Ngöbökwé ie.

⁶ Akwa Jesu abko ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien tä nikwe ye abko sribi bäri kuin biani ie Ngöbökwé amne, niara köböire Ngöbökwé kukwe mdara jire ükaninte btin nikrä abko bäri kuin kukwe ükaninte käne Ngöbökwé Moisés näire yekrä. Amne kukwe ükaninte btin, ye köböire abko jändrän bäri kuin köböi biani nie Ngöbökwé.

⁷ Ngöbökwé kukwe ükaninte käne nitre israelitabe Moisés näire ye rabadre kuin täte jökrä, ye ngwane Ngöbökwé ñan kukwe mdara jire ükarete btin ben.

⁸ Akwa kukwe ükaninte käne Ngöbökwé nitre israelitabe abko btä kukwe namani kri, ñobtä ñan angwane ye köböire niaratre ñan namani kuin metre, namani tuen Ngöböye, aisete Ngöbökwé niebare krörö abko tä tikani niara Kukweibtä: Ni Dänkien Ngöbö käta niere krörö:

Kä jatadi angwane, tikwe kukwe mdara jire ükadite btin nitre israelita Judá mräkä yebe amne nitre israelita mda mdabe.

⁹ Tikwe kukwe ükadite btin mda, ye abko ñan rabadre kukwe ükaninte käne tikwe nitre israelita mräkä känekäne ben Moisés näire ye kwrere.

Nitre israelita nämane Egipto angwane, ngäbäkre rün käta ngäbäkre kaen küdebtu niara ngibi-akäre,

ye kwrere tikwe nitre israelita kaba küdebtu, ti rikaba ngwenante juta Egipto bäre mento.

Ye ngwane tikwe kukwe ükateba bentre, akwa niaratre käkwe ti kukwei kitani temen amne, ñan mikani täte kwetre amne tikwe trö kwitaba ietre.

Akwa kukwe ükadite btin, ye abko ñan rabadre kukwe käne kwrere, niebare ni Dänkienkwe.

¹⁰ Akwa yebti tikwe kukwe mdara jire ükadite btin nitre israelitabe abko krörö nieta ni Dänkienkwe:

Ti kukwei ñan käi rikwitadrekä jire btitre, ñobtä ñan angwane rabadi niaratre töite.

Ti rabadi Ngöbö jen niaratrekwe amne niaratre rabadi juta jen tikwe.

¹¹ Ye ngwane abko, ni ñan rabadi dirire jire chi mda ni kukwe mukoye amne ni mräkäye ni Dänkien mikakäre gare ietre, ñobtä ñan angwane ni ütiäte krikri amne ni ütiäte ñakare abko ie ti rabadi gare jökrä, aisete ñan rabadi dirire jae kwärikwäri.

¹² Mdakäre abko, nitre ye käkwe ja mikani ngite kri ti rüere, ye abko tikwe diandikä jökrä mento btätre.

Amne ja mikani ngite kwetre, ye ñan rükadita töre
jire chi tie, *Jeremías 31.31-34*
niebare kore ni Dänkienkwe.

¹³Ye abko, Ngöböta kukwe mda btin ukete tä niere,
ye ngwane kukwe ükaninte käne Moisés näire abko
tä neme ütiäte ñakare nieta kwe amne, kukwe
ütiäte ñakare tärä neme ngwarbe abko näin nenkä
jötrö.

9

Ju blitakrä Ngöböbe nuäre ngwiandre

¹Ye abko, kukwe ükaninte käne Ngöbökwé
nämane angwane, Ngöbö mikadre ütiäte ño ño
abko Ngöbökwé ükaninte ja täritäri. Kä ye ngwane
abko kä nämane mikani jenena kä nebtä, kanti
Ngöbö käikitadrekä abko nämane ükaninte krörö:

²Ju blitakrä Ngöböbe nuäre ngwiandre ye
mikani angwane, namani ñäkänintbe ketebu ja
täritäri abko krörö: känime jukwe ken abko Kä
Deme nämane. Kä Deme ye kanti abko ñotra grä
nämane mikani amne mesa nämane kwati arato
abko bti ban deme mikani Ngöbö ngwärecri.

³Angwane kä bäri gwi nämane ñäkänintbe dän
kukwän ngetbo ötöbu bti abko kädian nämane Kä
Bäri Deme.

⁴Kä ye kanti abko ñukwä grä orore kri ngwäri
mnü rä bäne kukwakrä Ngöböye nämane amne
kaja btä oro nämane ketaninkä bäre ta nämane yete
abko Ngöbökwé kukwe ükaninte nitre israelitabe
nämane bä mike. Erere arato, kaja orore ye teri
abko kantra orore nämane mikani kwati. Kantra
ye abko te mana nämane mikani. Mdakäre abko,

kaja ye teri mökän Aarónkwe mu ngitianinkä* btä abko nämane. Erere arato, jä btä Ngöbökwé ja Kukwei biani nuendre Moiséye ye nämane mikani arato kaja ye teri.

⁵ Angwane kaja käri ye kánti Ngöbö nämane ni ngite denkä nibtä. Kaja käri yebti abko angele kä kerubine bä nämane mikani nibu abko nämane ngike metaninte ja ngäbti kwärikwäri kaja käribti ta, ye abko Ngöbö ütiäte kri nämane yete abko nämane bä mike kore. Ye abko, kukwe tä kabre mda jändrän nebtä, akwa gwängwarbe ti ñan raba blite metre jökräbtä ja täritäri.

⁶ Jändrän jökrä nämane ükaninte biare kore ju nuäre ngwiandre blitakrä Ngöböbe te, ye kánti nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre tä niken käre köbö kwatirekwatire kä ñäkänintbe kena gwi kädianta Kä Deme ye kánti, sribi kwe nuenkäre Ngöbökrä.

⁷ Akwa kä ñäkänintbe ketebukäre kä teri gwi kädianta Kä Bäri Deme, kä ye kánti abko nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien aibe tä niken batibe kä kwatirekwatire. Akwa tä niken kä ye kánti angwane, jändrän därie jäta niken kwe metadrekä kaja yebti ta ja ngite ütiä biankrä Ngöböye amne ni mda mda tä ja mike ngite abko tä gain ñakare abko ütiä biankrä arato.

⁸ Kukwe kore ye mden köböire abko Ngöbö Üai Deme nämane kukwe krörö mike gare nie: Jesu ngämi nüke, känenkri ju blitakrä Ngöböbe kánti kä deme tä käne yete, ye ngwane ji niken Kä Bäri

* **9:4 Mökän Aarónkwe mu ngitianinkä.** Ngöbökwé mökän Aarónkwe mikani mu ngitiekä, niarakwe Aarón dianinkä sribikä jakrä bä mikakäre. Ñäke Números 17.1-11 ye kánti.

Demente, kánti Ngöböta abko tä dikani jite ni mda mda kräke.

⁹⁻¹⁰ Akwa kukwe ye abko tä kukwe bä mike jirekäbe nie kä ne ngwane abko krörö: Nitre israelita nämane nüke ju blitakrä Ngöböbe kánti jändrän bien kämikakrä Ngöböye ja ngite ütiäre. Erere arato, kukwe nämane ükaninte kabre mröbtä amne jändrän ñadre yebtä ja mikakäre dbe Ngöbö ngwäreki. Erere arato, nitre israelita nämane köbötike bätäkä ngwarbe amne nämane jüben bätäkä ngwarbe ja mikakäre dbe Ngöbö ngwäreki. Ngöbökwé ükaninte nuendre, ye kwrere nuenbare nitre israelitakwe, akwa nitre Ngöbö mikaka ütiäte kore jae, ye tä ja ngrabare aibe mike dbe Ngöbö ngwäreki, ñobtä ñan angwane jändrän yebti Ngöbö ñan tä ni töi kwite, aisete jata nebe ruen ngite janknu ietre, aisete Ngöbö ngämi kukwe mda ükete btin, ye känenkri abko kukwe ye ütiäte.

Kristo däre bäri ütiäte Ngöbö ngwäreki

¹¹ Akwa mtare Kristo nükanina. Niara köböire Ngöbökwé kukwe mda ükaninante btin, aisete niara abko ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien nikrä amne jändrän kuinkuin tä nikrä Ngöbökwé, ye niara jatani bien nie. Erere arato, ju blitakrä Ngöböbe kä käinbti, ye kánti niara nikani gwi sribire ni blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien kwrere. Ju ye abra bäri kuin deme era metre ju blitakrä Ngöböbe kä nebtä ye ngwä. Ju kä käinbti ye ñan ni kä nebtäkwe mikani amne ñakare sribi ni kä nebtäkwe.

¹² Mdakäre abko, Kä Bäri Deme te Kristo nikani, ye abko ñan nikani chibo amne nbi ngäbäli däre bien ni ngite ütiäre, nitre blitaka Ngöböbe ni mda

mda diäre dänkien tä nuene kä nebtä ye kwrere, akwa niara krütani krusobtä batibe ni ngite ütiäre abko namani dbe amne ütiäte kri kärekäre Ngöbö ngwärecri. Ye köböire Kristo käkwe ni dianinantari kärekäre, yebti Kä Bāri Deme te Kristo nikani batibe, ñobtä ñan angwane sribi namani bare täte ie aisete.

¹³ Ye abko, nitre israelita kätä nbi kwane dārie, chibo dārie metekä ni ngite ngitebti. Erere arato, nbi möre kukwata abko ngübrün metakata ni ngite ngitebti, ni ye ngite diankakäre mento btä, akwa ye abko kätä ni ngite denkä ñakare jire chi mento ni yebtä, akwa tä ni ngrabare aibe mike dbe Ngöbö ngwärecri. Niaratre töi amne moto tä nebe käme janknu.

¹⁴ Jändrän ngwarbe ütiäte ni ngrabare aibe mikakrä dbe Ngöbö ngwärecri, akwa Kristo dārie bāri ütiäte kri käkwe ni mikadre deme era metre Ngöbö ngwärecri, ñobtä ñan angwane Ngöbö Üai tä nire kärekäre ye köböire Kristo ara jire käkwe ja biani müre ketadre nikrä krusobtä. Kristo abko deme metre, ja mike ngite ñakare jire bati Ngöbö rüere, käkwe ja biani Ngöböye ni ngite ütiäre. Ye mden kisete, kukwe kämekäme nuen nämāne nikwe kä nämāne niken ni ngwena Ngöbö okwä bāre mento, ye abko Kristo dārie kätä denkä jökrä ni töibtä amne Ngöbö nire nünanka kärekäre, ye kräke ni rabadre sribire, abkokäre Kristo dārie kätä ni mike deme Ngöbö ngwärecri.

¹⁵ Ye mden kisete, kukwe ükaninte btin Ngöbökwē nibe, ye abko Jesukristo aibe kätä mike ütiäte nikrä, kätä ni mike ja mäketā Ngöböbe. Ni kärābare Ngöbökwē rabadre nüne kärekäre ben, Ngöbökwē

köböi mikani kore ietre ye kwrere, abkokäre Kristo abko ni mikaka ja mäketä Ngöböbe kukwe btin ye köböire. Ni jökrä käkwe ja mikani ngite kukwe ükaninte käne Ngöbökwé ye näire, akwa Kristo krütanina niaratre diäre, niaratre tikatekäre kukwe kämekäme nuenbare kwetre yebtä, aisete Ngöbö raba mike nüne kärekäre jabe.

¹⁶ Yebtä abko, ti bike kukwe bä mike krörö: Ngäbäkre rün kätä tärä ükete jändrän jakwe dräikrä ngäbäkrebtí. Ye abko ngäbäkre rün tä nire angwane, kukwe ükaninte täräbtä ye ñakare ütiäte. Akwa ngäbäkre rün ye krütadre tä gare metre, ye ngwane batibe tärä ye rabadre ütiäte.

¹⁷ Ne aisete ni tärä ükatekä ye tä nire angwane, tärä ye ñan rabadre ütiäte, akwa krütadre angwane, batibe tärä ye rabadre ütiäte.

¹⁸ Ye mden kisete, kira Ngöbökwé kukwe ükaninte käne nitre israelitabe angwane, kukwe ye rabadre ütiäte, abkokäre jändrän gatadre abko däre käkwe kukwe ye mikani ütiäte.

¹⁹ Ne aisete Ngöbökwé kukwe biani nuendre, ye Moisékwé niebare jökrä nitre israelitaye, bti obeja drüen dikani dänre bä tain Moisékwé diani kisete, käkwe hisopo krie küde ötaninkä krati, bti nbi amne chibo däre mritani ñöbe abko te Moisékwé hisopo küde amne dän bä tain ye mritaninkä, bti metaninkä kwe kukwe biani Ngöbökwé Moiséye yebti amne nitre israelitabti arato.

²⁰ Angwane Moisékwé niebare ietre: Ngöbökwé kukwe ükaninte munbe, ye mden abko jändrän däre ne köböire nibira ütiäte munkrä mtare, niebare kwe ietre.

²¹ Erere arato, ju blitakrä Ngöböbe nuäre ng-

wiandre, yehti Moisékwe jändrän däríe metaninkä amne, jändrän jökrä sribikrä ju yete abko bti jändrän däríe metaninkä kwe arato,

²² ñobtä ñan angwane bäsi jändrän jire jökrä ye mikadre dbe Ngöbö ngwärekre jändrän ngwarbe däríebti amne, jändrän ñan kämikadre däríe mikakäre nibtä ne ngwane, ni ngite diankaka ñakare nibtä abko Kukwe Biani Ngöbökre Moiséye kätä niere.

²³ Ne aisete, ju blitakrä Ngöböbe nuäre ngwiandre amne jändrän mda tä ju yete abko jändrän däríe kätä mike dbe Ngöbö ngwärekre. Akwa ju blitakrä Ngöböbe amne jändrän mda mda tä ju yete, ye abko tä Ngöbö kánti kä käinbti aibe bä mike, akwa Ngöbö kánti kä käinbti abko bäri ütiäte, aisete jändrän däríe abko ñakare ütiäte jändrän yekrä. Ye mden kisete, ni bäri ütiäte jändrän yekrä abko däríe aibe rabadre mike dbe Ngöbö ngwärekre,

²⁴ ñobtä ñan angwane ñan ju blitakrä Ngöböbe nuäre ngwiandre sribebare ni kä nebtäkwe te Kristo nikani. Ju blitakrä Ngöböbe nuäre ngwiandre kä nebtä ye abko jändrän ño tä kä käinbti Ngöbö kánti tä ükaninte ño abko bä mikata jirekäbe nete, ñan ye kwrere te Kristo nikani, akwa Ngöbö kä käinbti ara jire, kánti Kristo nikani, aisete mtare Kristo tä Ngöbö ngwärekre kä käinbti amne tä blite nikrä Ngöböbe.

²⁵ Angwane nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dänkien tä niken käre kä kwatirekwatire Kä Bäri Demente jändrän jenena däríe ngwena ni ngite ütiäre Ngöböye. Niara ñan tä ja däríe ngwena ni ngite ütiäre Ngöböye. Ye kwrere Kristo ñan nikani kä käinbti ja mike müre ketadre bäre bäre

ni ngite ütiäre.

²⁶ Ye abko, jändrän kämika nämane käre ni ngite ütiäre, ye kwrere Kristokwe nuendre, ye ngwane kä dätebare kena Ngöbökwe abti kä nüke mtare Kristo krütadre bäre bäre ni ngite diankakäre mento nibtä; akwa ye kwrere nakaninkä ñakare. Kä mrä ne ngwane Kristo nükani, käkwe ja biani müre ketadre batibe amne kärekäre rabai ütiäte Ngöbö ngwärekri. Kristo ara jire käkwe ja biani müre ketadre au ni ngite diankakäre mento nibtä.

²⁷ Ye abko, ni jökrä krütadre batibe abko ükaninte kore Ngöbökwe nikrä, abti kritobo tä kukwe ükete, ye kwrere Ngöbökwe kukwe ükadite nikrä.

²⁸ Ye kwrere arato, Kristo käkwe ja biani müre ketadre batibe ni kwati ngite ye diankakäre mento btätre. Abti Kristo jatadita bobukäre kä nebtä angwane, ñan jatadita ni ngite diankakäreta nibtä akwa, nire nire tä ngibiare ngäbti, ye abko jatadi dentari.

10

Kristo käkwe ja biani müre ketadre batibe

¹ Ye abko, ju blitakrä Ngöböbe nuäre ngwian-dre te jändrän biandre ja ütiäre niebare Ngöbökwe Moiséye, ye abko jändrän bäri kuin jatadre Kristo köböire abko bä mika nämane, akwa jändrän ye bä aibe amne ñakare era metre. Ye mden kisete, nitre nämane nüke Ngöbö käikitakakäre ye nämane niken jändrän arabe bien kämikadre janknu kä kwatirek-watire ja ngite ütiäre Ngöböye. Jändrän kämikani ye ñan raba ni ye mike metre Ngöbö ngwärekri.

² Ye abko, jändrän nuenta ja ngite ütiäre ju bli-takrä Ngöböbe te, ye käkwe ni ngite diandrekä

mento nibtä era metre, ye ngwane nitre Ngöbö käikitakaka nämane jändrän bien kämikakrä kore, ye ñan biandre kwetre ja täritäri ja ngite ütiäre, ñobtä ñan angwane niaratre ñan rabadre ngite mda Ngöbö ngwärekre amne ja ñan rabadre ruen ngite jire chi mda ietre.

³ Akwa jändrän bianta kämikadre ja ngite ütiäre Ngöböye, ye abko niaratre tä ja mike ngite Ngöbö rüere abko tä miketa töre ietre kä kwatirekwatire.

⁴ Niaratre tä nuene kore, ñobtä ñan angwane nbi kwane däre amne chibo däre ye abko ñan raba ni ngite denkä jire chi mento nibtä, aisete jata nebe ruen ngite janknu ietre.

⁵ Ye mden kisete, Kristo jatani nüke kä nebtä angwane, niebare kwe Ngöböye abko tä tikani Ngöbö Kukweibtä abko krörö:

Jändrän ngwarbe kämikata makrä amne nura ngwä bianta makrä, ni ngite diankakäre mento btä, ie ma ñan tö, aisete makwe ti mikani däre ni kä nebtä kwrere.

⁶ Erere arato, jändrän kukwani makrä amne jändrän kämikani makrä ni ngite diankakäre mento btä, ye abko käi namani nuäre ñakare mabtä.

⁷ Abtä tikwe nieba krörö mae:

Ma kukwei tä tikani ño tibtä, ye kwrere tita nete ma kukwei mikakäre täte Ngöbö,

Salmos 40.6-8

niebare Kristokwe Ngöböye.

⁸ Kukwe Biani Ngöböke Moiséye ye käta jändrän ngwarbe kämikamna biandre Ngöböye, akwa kukwe yebtä Kristokwe niebare Ngöböye: Jändrän ngwarbe kämikata mae amne nura ngwä bianta, ye abko ie ma ñan tö amne käi namani nuäre

ñakare mabtä. Erere arato, jändrän ngwarbe kukwata mae ni ngite diankakäre btä, ye abko ie ma ñan tö, niebare Kristokwe.

⁹ Yebti niebare krörö mda kwe Ngöböye: Ma kukwei tä tikani ño tibtä, ye kwrere tita nete ma kukwei mikakäre täte Ngöbö, niebare Kristokwe. Ne aisete kukwe ükaninte käne, ye abko Ngöbökwé dianinkä mento abko täte kukwe mda btin ükaninte kwe.

¹⁰ Jesukristo käkwe Ngöbö kukwei mikani täte, ja biani müre ketadre au kwe ni ngite diankakäre mento nibtä, ye mden köböire abko Ngöbökwé ni mikani deme ja ngwärekre, ñobtä ñan angwane Jesukristo krütani batibe amne ye abko ütiäte kärekwäre.

¹¹ Akwa kukwe ükaninte käne Ngöbökwé, yebti abko nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre tä nünaninkä krö* sribi kwe nuene Ngöbökrä köbö kwatirekwatire. Köbö kwatirekwatire jändrän kämikata kwetre ja täritäri, akwa jändrän ye ja kwrere jökrä amne di ñakare jire chi ni ngite denkä mento nibtä.

¹² Akwa Jesukristo abko käkwe ja biani müre ketadre batibe ni ngite ütiä biankäre amne ye rabai ütiäte kärekwäre. Yebti nikaninta kä käinbti amne, kä bäri ütiäte kanti namani tākānintbe Ngöbö küde ruenkri sribi namani bare täte ie bä mikakäre.

¹³ Ye kanti abko Ngöbökwé Jesukristo rüé mikadi jökrä niara ngoto täni abko tä ngibiare,

¹⁴ ñobtä ñan angwane Jesukristo käkwe ja biani müre ketadre batibe, ye köböire abko nire nire

* **10:11 nünaninkä krö.** Nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre nämāne nünaninkä krö sribi nuenkäre, ye abko kätä sribi ngāmi nebe bare ietre bä mike.

mikata deme bätärekä ja täritäri Ngöbökwé ye abko Kristo mikani metre Ngöbö ngwärekre amne rabai metre kärekäre.

¹⁵ Kukwe ye abko era abko Ngöbö Üai Deme käta niere nie arato Ngöbö Kukweibtä abko krörö:

¹⁶ Akwa yehti kukwe rabadi ükaninte btin krörö nieta ni Dänkienkwe:

Ti kukwei ñan käi rikwitadrekä jire btitre, ñobtä ñan angwane rabadi niaratre töite.

¹⁷ Amne niaratre käkwe ja mikani ngite ti rüere, käkwe kukwe käme nuenbare ti rüere, ye ñan rükadita töre jire chi mda tie, *Jeremías*
31.33,34

niebare Ngöbökwé.

¹⁸ Ye mden kisete, Ngöböta ni ngite denkä mento nibtä, aisete jändrän ñakare jire chi mda biandre kämikakrä Ngöböye ja ngite ütiäre.

Nünandrekä dite jabtä

¹⁹ Ne aisete ti mräkätre, mtare Jesu krütani, däreie nimianinte nikrä, yehti Kä Bäri Deme Ngöbö kánti, ye kánti kä jürä ñakare jire chi nibtä niken rabakäre Ngöböbe, ñobtä ñan angwane Ngöbökwé kä biani nie niken niara kánti.

²⁰ Ni raba niken nebe Ngöbö kánti Kä Bäri Deme te, ñobtä ñan angwane Jesu käkwe ji tikaninta btin ni käne nebe Ngöbö kánti amne ni rikadre ji yehti Jesube angwane, nikwe nünandi kärekäre Ngöböbe. Ye abko, dän kukwän ngetbo nämáne mikani jite Kä Deme amne Kä Bäri Deme ye ötöbu ta, ye kánti ta Kristokwe ji tikani ni käne nebe Ngöbö kánti. Dän kukwän te ta Jesu nikani abko niara ngrabare ara jire. Niara krütani, ye ngwane ji tikani kwe nikrä.

21 Amne ni Blitaka Ngöböbe Ni Mda Mda Diäre kri tä nikwe käta ni jen Ngöböke ngibiarebti.

22 Ne aisete, ja töi metrebti amne tödekabtä kwatibe Ngöböbti, ari krötö ja ken Ngöböbe, ñobtä ñan angwane Jesukristo käkwe ja därrie metaninkä ni töi kämenbti, ye käkwe ni mikanina deme. Nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre nämane jüben nänkrä Ngöbö kánti, ye kwrere Jesukristo käkwe ni ngrabare jükaninante, aisete ari krötö Ngöbö ken.

23 Mdakäre abko, Ngöböke jändrän köböi mikani nie abko ngibiare ngäbti, yebtä ari nünenkä dite jabtä, ñobtä ñan angwane Ngöböke ja kukwei mikadi täte metre, aisete jändrän köböi mikani kwe, ye erere rabadi bare, aisete nikwe ñan ja töi mikadre ngwarbe kwäräkwärä amne nikwe töekadre kwatibe Ngöböbti.

24 Erere arato, ari ja kite ja tarere kwärikwäri amne sribi kuin nuene jakrä kwärikwäri.

25 Mdakäre abko, nitre tödekaka Jesubti käta gätäre abko kánti ni ruäre ñan tä kwen gätäbtä, ye kwrere nikwe ñan nuendre, akwa Jesukristo ni Dänkien jatadita abko köböi nükerate ja ken, ye gadre nikwe angwane, ari ja ükekrö bäri gätäbtä amne, ari ja die mike kwärikwäri näin gätäbtä.

26 Nikwe kukwe ye mikadre täte, ñobtä ñan angwane Ngöbö Kukwei era metre Jesubtä garera nie, yebti ta ni tädre ja mike ngite janknu ja töi jenbti Ngöbö rüere, ye ngwane jändrän mda ñakare jire kämikadre Ngöböye ni ngite diankakäre mento nibtä abko rabadre ütiäte Ngöbökrä.

27 Akwa Ngöböke kukwe ükadite tare krübäte rüekrä abko köböi mikani kwe ietre, ye aibe ni rabadre ngibiare, ñobtä ñan angwane ñukwä jutra

krikri kätä jändrän jökrä gaenkä, ye kwrere jire Ngöbökwe niara rüe gadikä jökrä ja dokwäre.

²⁸ Ye abko, Kukwe Biani Ngöbökwe Moiséye abko nire nire käkwe kitani temen amne, niarakwe ja mikani ngite bkänä kukwe ye rüere abko ni nibu ya o ni nimä käkwe niara tuani nuene kore niedre kwetre rüere, ye ngwane ni ye ñan namani nebe ruentari tare, akwa kitani ngise kämikadre.

²⁹ Se abko ni Ngöbö Odei bäri ütiäte kri ye mikaka ngwarbe jae ni mda mda okwäbti, kätä mike ütiäte ñakare amne Ngöbö Odei därie deme, mdenbti Ngöbökwe kukwe ükaninte btin nibe, därie ye mikata ütiäte ñakare kwe, ¿ye dokwäre abko Ngöbökwe ñan ni mikadre ja ngie nuen bäri kri krübäte abko munta nütüre ya? Erere arato Ngöbö Üai ni tarekä abko ni ye tä mike ngwarbe, ¿ye dokwäre abko Ngöbökwe ñan ni mikadre ja ngie nuen bäri kri krübäte abko munta nütüre ya?

³⁰ Ngöbökwe ni mikadre ja ngie nuen ye gare nie, ñobtä ñan angwane ni Dänkien Ngöbö käkwe niebare krörö abko tä tikani niara Kukweibtä:

Ti ara jire käkwe ni mda mda mikadi ja ngie nuen ja dokwäre, *Deuteronomio 32.35*
niebare Ngöbökwe. Bärire mda abko, niebare krörö mda kwe:

Ni Dänkien Ngöbö käkwe kukwe ükadite juta jen kwe kräke angwane, mikadi ja ngie nuen kwe, *Deuteronomio 32.36*
niebare kwe.

³¹ Ne aisete Ngöbö nire moto rabadre romon nikrä käkwe ni mikadre ja ngie nuen ja dokwäre, ye ngwane ¡ni bobre jakän!

³² Kukwe kore ñan rakadrekä munbtä, abkokäre mun jatani tödeke kröre kena Kristobti angwane, kukwe nakaninkä krörö munbtä, ye munkwe ngwianta töre jae ja die mikakäre nünanbtä dite Kristokrä: Munkwe ja tare nikani kri kena tödekabtä Kristobti, akwa munkwe nünankabare dite jabtä.

³³ Angwane mun ruäre abko ie ñäkäbare kämekäme amne taretare ni kwati ngwäreki amne, mun ruäre abko metani ni jökrä ngwäreki arato. Erere arato, ni ruäre nämane ja tare nike kore abko ben mun ruäre abko namani nekete jakri die mikakäre.

³⁴ Mdakäre abko, nitre tödekaka Jesubti kitani ngite kä teri ye abko namani ruentari tare munye amne, munkwe die mikani, ye munkwe ngwianta töre jae. Erere arato, tödekabtä Jesubti jändrän jen munkwe abko dianinkä munkän, akwa munkwe rübare ñakare dokwäre amne kä namani bäri nuäre munbtä. Ye ñobtä ñan angwane jändrän bäri kuin, niken ngwarbe ñakare tä kä käinbti munkwe abko namani gare munye, aisete mun namani jäme, ye abko munkwe ngwianta töre jae arato.

³⁵ Ne aisete, Jesuta mun tarere amne, jatadita mun ngwiankäre kä käinbti tä gare metre munye, ye abko munkwe ñan kita temen, akwa munkwe tödeka kwatibe janknu bti, ñobtä ñan angwane ye ütiäre abko Ngöbökwe jändrän kuin biandi kri munye.

³⁶ Ye abko, Ngöbökwe jändrän kuin köböi mikani munye, ye rükadre mun kisete, abkokäre munkwe nünandrekä dite bätärekä janknu ja tare nikakäre tödekabtä Jesubti,

³⁷ ñobtä ñan angwane Ngöbö Kukwei käta niere

krörö Jesubtä:

Ni juandre Ngöbökwe ye abko gwängwarbe kebera nūke.

Kā ñan kitadre raire ta kwe, aisete rükadi jötrö.

³⁸ Amne ni deme tikwe kätä tödeke kwatibe tibti amne ñan ti rükandite kwe,

akwa nire nire kākwe trö kwitadreta tie, ye abko kái rabadi nuäre ñakare tibtä, *Habacuc 2.3-4* nieta kore Ngöbö Kukweibtä.

³⁹ Akwa ni abko ñan tä rikakäreta ja jiebtí, aisete Ngöbökwe ñan ni gadrekä, akwa ni abko tödekaka Jesubti, aisete ni ne abko rabadi dianintari nūnakäre käre käre Ngöböbe.

11

Tödeka Ngöböbti abko bári ütiäte kri

¹ Tödeka ye abko jändrän ngibiata nikwe abko erere rükadi ni kisete abko nita mike era jae amne, jändrän tuen ñakare nie, akwa jändrän ye abko tärä era metre tä nebe ruen nie.

² Ye abko, ni mräkä kirakira kākwe tödekani kore Ngöböbti, ye namani tuen kuin Ngöböye abko Ngöbökwe niebare.

³ Erere arato, nita tödeke kwatibe Ngöböbti aibe köböire Ngöbökwe ká káinta btä ká tementa dátebare ja kukweibtí abko tä nūke gare nie. Akwa jändrän tuen ñakare nie abkobti Ngöbökwe ká káinta amne ká temen dátebare, ye abko tä nūke gare nie, nita tödeke Ngöböbti angwane.

⁴ Mdakäre abko, Abel kākwe tödekani kwatibe Ngöböbti, aisete jändrän bári kuin biani kwe Ngöböye etba Caín ye ngwä. Jändrän biani Abelikwe Ngöböye, ye Ngöbökwe kani ngäbti amne

kuin niebare kwe btä. Angwane Abel nämane tödeke Ngöböbti, ye namani tuen kuin Ngöböye abko Ngöbökwie niebare. Ye abko, Abel krütanina, akwa tödekani kwatibe Ngöböbti kwe, yebtä abko kädrie tä mtare.

⁵ Enoc abko käkwe tödekani Ngöböbti, ye köböire abko Ngöbö nikani ngwena nire kä käinbti, aiseite batibe ñan kwani nitre nünanka yete yeye, ñobtä ñan angwane Ngöbö nikani ngwena nire kore. Ngöbö ngämi niken Enoc ngwena kä käinbti, känenkri Enokwe tödekani Ngöböbti, ye abko käi namani nuäre Ngöböbtä abko nieta Ngöbö Kukweibtä.

⁶ Ye abko, nita tödeke ñakare Ngöböbti angwane, ni ñan raba Ngöbö moto mike nuäre jire chi, ñobtä ñan angwane ni ngämi krötö Ngöbö ken, känenkri abko Ngöbö tarä, ye abko nikwe mikadre era, abti nikwe krötadre Ngöbö ken, amne nita niara känene abko ütiä biandi kwe nie, käkwe ni kadre ngäbti abko rabadre era nikrä arato.

⁷ Ngöbökwie ni jökrä gadrekä ñöte abko Ngöbökwie niebare Noéye angwane, Ngöbö ngämi nuene, akwa Noé nämane Ngöbö deme ye jürä ngwen jabtä, käkwe ru sribebare mräkä kwekwe diantarikrä, ñobtä ñan angwane Noé abko käkwe tödekani kwatibe Ngöböbti. Noé käkwe tödekani Ngöbö kukweibti, ye köböire abko ni mda mda gadrekä Ngöbökwie abko niarakwe mikani gare ietre amne, tödekabtä Ngöböbti Noé namani tuen metre Ngöbö ngwäreki, niebare Ngöbökwie.

⁸ Abraham abko Ngöbökwie käräbare nüne Canaán angwane, Ngöbö kukwei mikani täte kwe, aiseite kä biandre Ngöbökwie ie, ye kanti nikani

ñobtä ñan angwane tödekani Ngöböbti kwe. Mden kisete nämane nüne, ye kánti kä mikaninkä kwe, bti rikadre mdente ñan nämane gare ie, akwa nikani.

⁹ Erere arato, Abraham nämane tödeke Ngöböbti, aisete Ngöbökwé kä köböi mikani ie, ye kánti nünabare ni menteni kwrere kwe ju nuäre ngwian-dre te. Isaac amne Jacob, ie Ngöbökwé kä ye köböi mikani ja kwrere Abrahambe arato, kákwe nünabare ju nuäre ngwian-dre te arato.

¹⁰ Abraham kákwe nünabare kore, ñobtä ñan angwane juta mikani Ngöbökwé abko te tö namani näin nüne käre-käre Ngöböbe abko nämane ngibiare. Juta ye abko Ngöbö ara jire kákwe mikanintbe amne Ngöbö ara kákwe juta ye mikani abko Abraham nämane ngibiare.

¹¹ Mdakäre abko, Sara namanina kise mriani jabtä amne Abraham abko namanina unsunine, akwa Ngöbökwé ngäbäkre köböi mikani ietre, yebti tödekani kwatibe kwetre abko köböire ngäbäkre Isaac därebare kwetre Ngöbö diebti, ñobtä ñan angwane Ngöbökwé ngäbäkre köböi mikani ietre, ye erere Ngöbökwé ja kukwei mikadre täte jökrä, yebti tödekani kwetre, aisete ngäbäkre namani kwetre.

¹² Abraham namanina unsunine amne di ñan namanina ngäbäkre ngibiare, akwa Ngöbökwé ngäbäkre köböi mikani ie, ye köböire abko Abraham ngäbriänkä namani kwati krübäte ja täritäri muke käinta se kwrere amne üman mren köräbäre kwrere, aisete ñan raba tanre.

¹³ Nitre ye abko krütani jökrä angwane, jändrän köböi mikani ietre Ngöbökwé, ye tuani ñakare ja kisete kwetre, akwa tödekani janknu Ngöböbti

kwetre. Ye köböire abko jändrän köböi mikani ietre, ye namani era kräke amne kani ngäbti kwetre. Niaratre nämane nüne ni menteni kwrere amne, nämane nüne jötrö kä nebtä abko niebare jabtä kwetre ni mda mdaye.

¹⁴ Nire nire kukwe niekä kore ye abko tä kä mda känene Ngöbö kanti nünankrä jae abko bä mikata jabtä kwetre.

¹⁵ Nitre ye töi tätre kä jakwe aibehtä, akräke nämane nüne käne ye kanti rikareta, akwa ñan nikaninta,

¹⁶ ñobtä ñan angwane kä bäri kuin, ie niaratre tö namani amne, kä bäri kuin ye abko tä Ngöbö kanti kä käinbti. Ye mden kisete, nitre ye nämane Ngöbö tikwe niere Ngöböye, yebtä Ngöbö nämane ja gaire ñakare, ñobtä ñan angwane juta namanina ükaninte biare kräke Ngöbökwé.

¹⁷ Abraham abko käkwe tödekadre janknu Ngöböbti ya, ñakare ya, ye abko Ngöbö tö namani gai, aisete Abraham ngobo itibe Isaac abko Ngöbökwé müre ketamna ie. Abraham namani biare ngobo itibe müre kete, ñobtä ñan angwane niarakwe tödekani kwatibe Ngöböbti. Ngöbökwé Isaac köböi mikani Abrahamye amne,

¹⁸ Isaakri Abraham ngäbriänkä rabadi kwati Ngöbökwé niebare ie, akwa nikani ngobo müre kete,

¹⁹ ñobtä ñan angwane Ngöbö di nämanena ni krütani mikakäreta nire, erere ngobo kwe mikadreta nire kwe nämane gare ie, aisete nikani ngobo ngwena müre ketadre angwane, ni krütani rükata nire, kwrere jire Isaac namaninta nire Abraham kisete, Ngöbökwé Isaac kämikamna ñakare

ie angwane.

²⁰ Abti Isaac abko kākwe tödekani Ngöböbti, aisele dre dre rakadrekä ngäbriänkä Jacobobtä amne Esaúbtä niara täbti, yehtë ja di biani kwe ietre.

²¹ Abti Jacob kebera krüte angwane, niara nämane tödeke Ngöböbti, köböire ja di biani kwe José ngobo nibu yeye. Angwane namani gitankä mökänbti, kākwe Ngöbö käikitaninkä.

²² Abti José abko jatanina krüte angwane, Ngöbö rikadre nitre israelita ngwenante Egipto bäre mento nebebe Canaán, niebare kwe mräkäye. Angwane José kroko järikadreta doboi mikadre ja käite Canaán, yehtë abko kukwe ükaninte kwe arato, ñobtä ñan angwane nämane tödeke Ngöböbti.

²³ Abti Moisés abko därebare angwane, meye amne rün kākwe rükaninte sö krämä Faraón ngäniene, ñobtä ñan angwane niaratre nämane tödeke Ngöböbti. Faraón kākwe ngäbäkre brare brare nitre israelitakwe kämikamna jökrä, ye ngwane Moisés därebare. Akwa Moisés abko namani tuen bä nuäre meyeye amne rünye, abtä Faraón jürä namani ñakare Moisés meyehtë amne rünhtë, kākwe Moisés rükaninte, ñobtä ñan angwane nämane tödeke Ngöböbti.

²⁴ Abti Moisés abko namanina ünän angwane, ñan tö namani rabai Faraón ngänkän ngobo kwrere mda, ñobtä ñan angwane nämane tödeke Ngöböbti.

²⁵ Erere arato, kä ngwian nuäre jabhä ja mikakäre ngite Ngöbö rüere Faraón kanti, ye mikani ütiäte ñakare kwe jae amne bäri tö namani ja tare nikai mräkä israelita ben gwaire.

²⁶ Mdakäre abko, Kristo rabadre mikani ütiäte, abkokäre Moisés rabadre tuen ngwarbe ni mda mdaye, ye Moisés tö namani bäri, aisete jändrän kuinkuin ütiäte krikri Egipto yete, ye namani ütiäte ñakare kräke, ñobtä ñan angwane Ngöbökwé jändrän bäri kuin biandre ie tödekabtä Ngöböbti, yebtä Moisés töi nämáne.

²⁷ Erere arato, Moisés nämáne Egipto angwane nämáne tödeke Ngöböbti, köböire nikani nitre israelita mda mda ngwenante Egipto bäre mento angwane, Faraón mätä namani btä, ye jürä ngwiani ñakare kwe, aisete Ngöbö tuen ñakare, akwa yebtä ja töi mikani kwe amne ja ñan namani ruen naente ie amne nikani janknu mentokwäre Egipto bäre mento.

²⁸ Erere arato, Moiséskwe Pascua nuenbare amne jändrän däre metakamna jukwebtä kwe nitre israelitareye, ñobtä ñan angwane Moisés nämáne tödeke Ngöböbti, aisete jändrän däre metakamna jukwebtä kwe, angele ni kämikaka käkwe ñan nitre israelita ngobo mubai kämikadre jire iti abkokäre.

²⁹ Yebti nitre israelita abko nikani Mren Tainte ta angwane, kä namani nõtäre kánti ta nikani, ñobtä ñan angwane nämáne tödeke Ngöböbti; akwa nitre Egiptobo nikani Mren Tainte ta nitre israelita jiebtä angwane, ñö nikaninta jökrä täte käkwe müre ketani jökrä.

³⁰ Abti ki mikani juta Jericóbti abko bäre nitre israelita käkwe dikakabare köbö kükü angwane, Ngöbökwé ki ye juani jökrä temen, ñobtä ñan angwane niaratre nämáne tödeke Ngöböbti aisete.

³¹ Erere arato, juta Jericó yete abko nitre israelita jananbare kä tuenbti tiebe angwane, meri

iti bti kä ngwarbe nämane nüne yete kädian nämane Rahab. Rahab abko kākwe tödekani Ngöböbti, aisete nitre kä tuabtikä ye kani ngäbti kuin kwe, aisete nitre nünanka juta Jericóte ye kāmikani nitre israelitakwe angwane, meri Rahab ye abko kāmikani ñakare kwetre ni mda mda ben gwaire.

³² Ne abko, nitre mda mda kākwe tödekani Ngöböbti, yebtä abko tikwe blitadre ja täritäri jökrä, ye ngwane kä ñan rabadre täte tie blitakrä btä. Tikwe blitadre Gedeónbtä, Barabtä, Sansónbtä, Jeftebtä, Davibtä, Samuelibtä amne ni mda mda Ngöbö kukwei niekä yebtä angwane, kä ñan rabadre täte tie blitakrä btä.

³³ Ni ruäre kākwe tödekani Ngöböbti, köböire kä dianinkä kwetre ni mda mdakän rübtä. Ruäre abko kākwe kukwe ūkaninte kuin metre ni mda mdakrä amne jändrän köböi biani Ngöbökwē nükani ni ruäre kisete, ñobtä ñan angwane nämane tödeke Ngöböbti. Ni ruäre abko kākwe lion kada ketani, ñobtä ñan angwane nämane tödeke Ngöböbti.

³⁴ Erere arato, ni ruäre kākwe tödekani Ngöböbti abko köböire ñukwä jutra krübäte ötaninte kwetre amne, ni ruäre abko kāmika tö namani ngitrabti angwane kwäräbebare kwetre, tödeka Ngöböbti ye köböire. Erere arato, ni ruäre di jatani krüte rübtä, akwa tödeka Ngöböbti, ye köböire Ngöbökwē mikaninta dite, kākwe rüe ganainbare kwäräbe rübtä.

³⁵ Mdakäre abko, meri ruäre kākwe tödekani Ngöböbti abko köböire mräkä krütanikrütani abko Ngöbökwē mikaninta nire. Ni ruäre abko nämane tödeke Ngöböbti, aisete mika nämane ja tare nike angwane, ñan tikadreteta, ie tö namani, ñobtä ñan angwane Ngöbökwē niaratre mikadita nire

bobuta abko rabadre bäri kuin nämane nütüre, aisete nämane biare krüte.

³⁶ Amne ni mda abko mikani yakrä jae tödekabtä Ngöböbti amne kwata metani amne mäkäninte kadenanbti, bti kitani ngite kä teri, ñobtä ñan angwane nämane tödeke Ngöböbti.

³⁷ Ni mda abko nämane tödeke Ngöböbti, aisete kämikani jäbti amne, ni mda abko tikaninkä ötöbu ta sierrabti amne ni mda abko kämikani ngitrabti tödeka dokwäre Ngöböbti. Amne ni mda abko nämane nüne bobre, kä nämane obeja amne chibo kwata aibe kite jabtä abko te nämane dikekä nekwäre sekwäre abko nämane ja tare nike amne nämane moto ulire, tödeka Ngöböbti dokwäre.

³⁸ Nitre ye abko bäri ütiäte nitre Ngöbö rüe ye ngwä. Niaratre käkwe nünabare kä ketareketare te kä kaibete amne nämane nüne ngitio bäre temen. Erere arato, nämane nüne jäkwata mkäte amne kä mkä mda mdate kwäräkwärä, akwa niaratre jökrä nämane tödeke Ngöböbti.

³⁹ Akwa Ngöbökwä jändrän köböi mikani, ye nitre tödekaka Ngöböbti nünanka Jesu känenkri ye käkwe ñan tuani jire ja kisete, akwa nämane tödeke janknu Ngöböbti, yebtä abko nämane ütiäte kri Ngöbökrä.

⁴⁰ Ye abko, Ngöbökwä jändrän bäri kuin köböi mikani nikrä Kristo köböire, ñobtä ñan angwane ni aibe ben gwaire Ngöbö tö namani ni tödekaka bti nünanka kira ye mikai metre abko köböi mikani kwe.

12

Ngöböta ngäbriänkä kwekwe töi den

¹ Kore ni kwati kākwe tödekani era metre Ngöböbti ni känenkri. Ni ye abko käta ni die mike nüne Kristo kräke. Ye aisete ni yebtä ari töbike amne jändrän jökrä käta ni drätäkekä amne kukwe kämekäme Ngöbö rüere te nita nibrente, ye abko ari kite jökrä temen, bti kä kuin kukwäre nita neen, ye kukwäre ari ja die mike bäri niare janknu.

² Akwa nita tödeke Ngöböbti ye abko tä kite Jesu köböire amne Jesu ara jire kākwe ni mikadi tödeke bäri kuin metre Ngöböbti, aisete Jesu yebtä ari ja okwä mike kwatibe. Jesu abko müre ketani kru-sobtä angwane, namani ja gaire ñakare krütäbtä nikä krusobtä, ñobtä ñan angwane Jesu kākwe ja tare nikadre, yebti kä rabadreta bäri nuäre krübäte btä kä käinbti namanina gare ie, aisete namani biare ja tare nike. Ye erere bkänä, Ngöbö nikani Jesu ngwenante kä käinbti amne namani tākänintbe kürä gobrankrä Ngöbökwere ye küde ru-enkri sete, ye abko Jesukwe sribi nuenbare täte jökrä abko tä bä mike.

³ Ne aisete nitre kukwe kämekäme nuenkä kisete Jesu kākwe ja tare nikani kri kore, yebtä munkwe töbika kuin ja käne, ñobtä ñan angwane ja tare nikadre ño abko Jesukwe bä mikanina nie. Mun ñan rabadre dräre amne mun ñan di krütadre ja tare nikäbtä, abkokäre munkwe töbikadre Jesubtä.

⁴ Ye abko, munta rüere kukwe kämekäme rüere nünakäre deme Ngöbökrä gare tie, akwa mun ngämi krüte jire iti rübtä kukwe kämekäme rüere.

⁵ Munta ja tare nike, akwa Ngöbö Kukwei tä tikani munbtä abko raba mun moto miketa nuäre, ye käi nikwitaninkä munbti. Mun abko Ngöbö ngäbriänkä abko Ngöbö Kukwei tä niere krörö:

Ti ngobo tikwe, ni Dänkien käta mäträre munbtä, ngäbäkre jakwe kwrere, ye munkwe ñan mika ngwarbe jae.

Amne ni Dänkien käkwe mun ka olobti, yebtä mun ñan di krüta nūnanbtä niarakrä,
⁶ ñobtä ñan angwane nire nire tareta ni Dänkienkwe, yebtä abko tä mäträre,
 amne nire nire kata ngäbti ja ngobo kwrere kwe abko tä kaen olobti, *Proverbios 3.11-12* abko nieta Ngöbö Kukweibtä.

⁷ Ne aisete munta ja tare nike tödekabtä Jesubti, ye abko mäträta kore Ngöbökre raba gare munye, ñobtä ñan angwane Ngöböta mun kaen ngäbti ja ngobo kwrere, aisete tä mäträre kore munbtä. ¿Mun ñan tä mäträre ngäbäkre munkwebtä ya? Jänri.

⁸ Ne aisete ni jökrä Ngöbö ngäbriänkäre abko btä Ngöböta mäträre. Ngöböta mäträre ñakare munbtä, ye ngwane mun ñakare Ngöbö ngäbriänkä era metre.

⁹ Bärire mda abko, ni nämane kiakia ngäbäkrere angwane, ni rün kä nebtä nämane mäträre nibtä, kä nämane ni kaen olobti, abtä ni nämane mike ütiäte jae. ¿Se abko ni Rün käta mäträre nibtä amne tä ni kaen olobti ni mikakäre nüne kärekäre jabe abko nikwe ñan mikadre ütiäte jae ya? Jänri, niara bäri mikadre ütiäte jae nikwe!

¹⁰ Ñobtä ñan angwane nita nüne jötrö kä nebtä, akwa ni rün nikwe nämane mäträre nibtä amne nämane ni kaen olobti jändrän mden mden nämane nebe tuen dbe ie, ye erere nämane mäträre nibtä. Akwa Ngöböta mäträre nibtä, käta ni kaen olobti, ye abko bäri kuin amne ütiäte nikrä, ñobtä ñan

angwane ye köböire abko ni rabadre deme Ngöbö kwrere.

¹¹ Ni mda tä mäträre nibtä, käta ni kaen olobti, ye näire abko tä nebe tuen tare nie bkänä, akwa kukwe btä mäträta nibtä ye tä nüke gare era metre nie angwane, tä ni die mike nüne era metre amne kuin jäme Ngöbö ngwärekri. Ne aisete mäträta nibtä amne ni kata olobti, ye abko kuin nikrä.

¹² Ne aisete nire nire küde tä nebe dräre ie amne ngüreta nebe di ñakare ie, ye kwrere mun di kitera krüte ja tare nikabtä ne ngwane, ja di miketa munkwe amne,

¹³ ji ükete kuin metre ja käne munkwe, ye köböire ni mda mda ngüre bren ie, kisete tä näin ni nakwente kwrere ye abko ngüre rabadreta kuin metre dikekä amne ñan di krütadre, abkokäre munkwe ja di mikata näin janknu Jesube.

Ñan trö kwitadre Ngöböye

¹⁴ Mdakäre abko, munkwe ja töi mika kwatibe nünakäre jäme ni jökrä ben amne munkwe ja töi mika kwatibe nünakäre deme Ngöbökrä, ñobtä ñan angwane nikwe ñan nünandre deme, ye ngwane nikwe ñan ja tuadre ni Dänkienbe.

¹⁵ Erere arato, Ngöböta ja moto mike kuin munkrä, yebti mun ñan rabadrete jire iti, abkokäre munkwe ja ngibia. Erere arato, nane ni ruäre moto romon krübäte dikaro ni mdakrä, ye ngäniene munkwe ja ngibia kwärikwäri, ñobtä ñan angwane ni romon kore käkwe ñan kukwe käme ye kitadre temen, ye ngwane kri ngätri tä niren kri, ye kwrere ni moto romon abko rabai bäri romon krübäte amne, niara käkwe ni mda ngwiandre ja

mike ngite ja kwrere, aisete munkwe ja ngibia kukwe ye ngäniene.

¹⁶ Mdakäre abko, munkwe ñan ja mika gure tiebe ni mda mdabe amne jändrän kuin deme, ye ie munkwe ñan trö kwita Esaúkwe nuenbare kira ye kwrere. Esaúkwe jändrän kuin rürümoinbare jakän etba Jacoboye. Esaú abko mubai, aisete niara die mikadre rünkwe, akwa mrö batibe btä jändrän kuin ye rürümoinbare kwe jakän Jacoboye.

¹⁷ Yehti dre nakaninkä Esaúbtä, ye garera munye abko krörö: Esaú abko mubai, aisete rünkwe ja di biandre ie abko tö namani, akwa rün käkwe ja di bianina Jacoboye, aisete trö kwitani jirekäbe kwe ie. Esaú käkwe jändrän ye müaibare kri krübäte, akwa ja ñan namani nuene kräke. Ne aisete Esaú käkwe trö kwitani jändrän kuin demeye, ye kwrere munkwe ñan nuendre.

¹⁸ Mdakäre abko, mun jatani tödeke Jesubti angwane, ñan jändrän tuen abko kukwäre mun jatani nitre israelita kwrere, ñobtä ñan angwane kira nitre israelita nükani Ngitio Sinaí kánti, ye kánti Ngöbökwe ja bä mikani ütiäte kri abko krörö: Ñukwä namani tuen jutra ngitiekä ietre amne kä namani tuen iko ietre amne kä namani tuen diore ietre amne kä namani tuen ñüre ietre.

¹⁹ Erere arato, drü kukwei jarabare ietre amne Ngöbö kukwei jarabare ietre. Nitre israelita käkwe Ngöbö kukwei nuani kore ye abko Ngöbökwe ñan ñäkädre mda ietre abko namani ribere,

²⁰ ñobtä ñan angwane Ngöbö namani kukwe ükete tare krübäte ye abko namani mate tare btätre Ngitio Sinaíbtä abko krörö: Nire nire käkwe ngoto mikadre Ngitio Sinaíbti abko kämikadre jäbti,

akwa ñan kāmikadre jābti ne ngwane, kāmikadre bukobti, ye abko ni nire ya o jāndrän ngwarbe, akwa kāmikadre kore, Ngöbö namani niere, ye abko nitre israelita kākwe kukwe nuani. Akwa mun abko jatani tōdeke Jesubti angwane, drü kukwei jarabare ñakare munye amne Ngöbö kukwei jarabare ñakare munye arato nitre israelita kwrere.

²¹ Jāndrän krübäte nakaninkä Ngitio Sinaĩbti, ye abko nitre israelita kākwe tuani, aisete Moisés ara jire kākwe niebare krörö: Ti nibi nekwetekä krübäte Ngöböbtä, aisete ti nibi grükekä jökrä ngrabare, niebare kwe.

²² Akwa munkwe tōdekani Jesubti angwane, mun jatani Ngitio Siónte. Ngitio ye kánti abko Ngöbö nire tä nüne amne ngitio ye abko juta Jerusalén kä käinbti ara abko kánti mun jatani. Kä ye kánti abko angele mili kabre tä ja úkaninkrö Ngöbö käikitekä.

²³ Amne Ngöbö ngäbriänkätre jire jökrä abko Ngöbö Odei mubai kwrere, ñobtä ñan angwane jāndrän jire jökrä Ngöbökwē abko niaratrekrä abko káita tikani kä käinbti, niaratre kākwe nünandi kärekäre Ngöböbe bä mikakäre abko tä ketetibe jökrä, ye kánti mun jatani, munkwe tōdekani Jesubti angwane. Erere arato, Ngöbö kukwe úkatekä metre ni jökrä kräke abko ken mun jatani amne, nitre nünanka kuin metre Ngöbö ngwärekwē abko Ngöbökwē mikani metre ja ngwärekwē abko úai ye ken mun jatani arato munkwe tōdekani Jesubti angwane.

²⁴ Amne Jesu köböire Ngöböta kukwe úkete btin nibe abko ken mun jatani amne Jesu dārie ni

ngite diankakra mento nibtä, ye ken mun jatani. Jesu däre ye abko ñakare Abel däre kwrere, ñobtä ñan angwane Abel kämikani Caínkwe abko dokwäre Ngöbökwé mikani ja ngie nuen, akwa Jesu däre abko köböire Ngöböta ni ngite denkä mento nibtä.

²⁵ Ne aisete ti mräkätre, mtare Ngöböta blite nibe, ye munkwe ñan kitadre okwä kware temen, ñobtä ñan angwane kira Ngöbökwé ñäkäbare Moisés köböire nitre israelitaye, ye niaratre käkwe ñan Ngöbö kukwei mikani täte, abtä Ngöbökwé mikani ja ngie nuen amne kwäräbebare ñakare kwetre. Mtare abko Ngöbö kä käinbti ara jire kätä ñäke nie, ye ie nikwe trö kwitadre angwane, nikwe ñan kwäräbedre jire chi.

²⁶ Kira Moisés näire, Ngöbö kukwei käkwe kä temen ne ngwiani ngrenkä Ngitio Sinaí kanti, akwa mtare Ngöbö Kukwei kätä niere krörö mda: Tikwe kä temen ne ngwiandita ngrenkä bati mda, ye ngwane kä käinbti ngwiandi ngrenkä tikwe arato, *Hageo 2.6* nieta Ngöbökwé.

²⁷ Ngöbökwé kä ngwiandi ngrenkä bati mda tä niere, ye abko jändrän jökrä dätebare abko Ngöbökwé diandikä jökrä mento juankäre ngwarbe kä mrä angwane abko Ngöböta mike gare nie. Ne aisete jändrän jökrä dätebare abko Ngöbökwé diandikä amne jändrän ñan diandrekä kä käinbti abko erere rabadi kärekäre aibe rabadi mda.

²⁸ Amne kä ye kanti Ngöböta gobrane, ye ñan raba denkätä jire abko Ngöböta bien nie amne rabadi kärekäre nikrä. Yebtä abko, ari kuin niere Ngöböye amne ari Ngöbö käikitekä. Erere arato, ari

Ngöbö mike ütiäte jae niara jürä ngwiane kwärä, Ngöbö tö ie, ye kwrere ari nuene,

²⁹ñobtä ñan angwane Ngöbö nikwe abko krübäte amne ñukwä jutra krübäte kwrere, käkwe jändrän jökrä amne ni jökrä niara rüere juandi ngwarbe.

13

Kukwe mrä

¹Ne aisete, munta ja tarere, ye kwrere munkwe ja tare janknu ni ja mräkäre tä ja tarere ye kwrere.

²Erere arato, ni menteni rüka mun kánti angwane, munkwe ka ngäbti kuin, ñobtä ñan angwane ni kabtä ngäbti kuin kore ni ruäre käkwe angele Ngöbökwä kani ngäbti ja juete abko ñan nämane gare ietre.

³Mdakäre abko, tödekabtä Jesubti ni ruäre tä ngite kä teri, ye munkwe ngwian ruentari tare jae amne munta ngite siba ben raba ruen munye, käkwe die mika. Erere arato, tödekabtä Jesubti ni ruäre mikani ja tare nike kri krübäte, ye munkwe ngwian töre jae amne munta ja tare nike siba ben raba ruen munye, käkwe die mika.

⁴Mdakäre abko, mun merire brare gure gure käkwe ja mika ütiäte jae kwärikwäri amne munkwe nüna era metre jabe kwärikwäri, ñobtä ñan angwane ni gure, akwa tädre ja mike gure bati bati abko Ngöbökwä mikadi ja ngie nuen. Erere arato, ni merire brare ja mikaka ngite bätäkä ngwarbe jabe kwärikwäri abko Ngöbökwä mikadi ja ngie nuen arato.

⁵Mdakäre abko, munkwe ñan ngwian tare dikaro amne jändrän ño ño tä munkwe, ye abko käi

ngwian nuäre jabtä munkwe, ñobtä ñan angwane Ngöbökwe niebare krörö:

Tikwe ñan ma mikadrete jire chi kaibe amne,
tikwe ñan kä mikadrekä jire chi mabtä,
Deuteronomio 31.6

niebare Ngöbökwe.

⁶ Ye mden kisete, nikwe tödekadre kwatibe Ngöböbti, käkwe niedre krörö:

Ti Dänkien Ngöbö abko ti die mikaka, aisete nire
nire tö raba kukwe nuein blo ti rüere abko
jürä ñakare tibtä, *Salmos 118.6-7*
ni rabadre niere.

⁷ Mdakäre abko, nire nire käkwe ji ngwiani mun käne, käkwe Ngöbö kukwei kuin Jesubtä mikani gare munye, ye abko munkwe ngwianta töre jae. Nitre mun jie ngwianka ye käkwe nünabare ño mun okwäbti, amne tödekani ño Ngöböbti kwe, yebtä munkwe töbika ja käne amne munkwe nüna niaratre kwrere.

⁸ Jesukristo abko nämanena jändrin, ara tä mtare amne ara tädi kärekäre.

⁹ Ne aisete ni mda jata kukwe mda bä jene dirire munye, ye jiebti mun ñan rankwa. Ye abko, kukwe ükaninte mröbtä, yebtä abko ni ruäre tä dirire, akwa kukwe ye mikabtä täte ni ñan rabadre ja mike metre Ngöbö ngwärekre, aisete Ngöbö moto kuin käta ni tarere, yebtä ni rabadre nünenkä dite abko bäri kuin, aisete mun ñan rankwa kukwe mda mda jiebti.

¹⁰ Ni tödekaka Jesubti abko kräke Jesu krütani krusobtä, akwa nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre tä sribire ju blitakrä Ngöböbe kanti, ye ñan raba sribi kuin nuenbare Jesukwe krusobtä ye bkäne jire chi, akwa nikrä abko ütiäte.

11 Mdakäre abko, ju blitakrä Ngöböbe kanti nitre blitaka Ngöböbe ni mda mda diäre dankien tä niken jändrän ngwarbe därte ngwena Ngöböye Kä Bari Demente ni ngite diankakäre mento btä, akwa jändrän kämika nämane kwetre ye abko ngwäkä nämane kukwe juta bäre mento.

12 Ye kwrere arato, Jesu krütani ni ngite diankakäre mento nibtä ja därte köböire ni mikakäre deme Ngöbökrä angwane, krütani juta Jerusalén bäre mento.*

13 Ne aisete, Jesu jänikani juta Jerusalén bäre mento angwane, ni mdakwe mikani ngwarbe jae, ye kwrere ni rikadre Jesube gwaire angwane ni mikadi ngwarbe jae arato, ye ngäbti ari ja mike juto,

14 ñobtä ñan angwane juta nünankrä kärekäre nie ñakare kä nebtä amne, juta mda jatadi btin abko nita näin känene janknu.

15 Ye abko, jändrän bianta kämikakrä Ngöbö käikitakakäre, ye täte ari Ngöbö käikitekä kärekäre Jesukristo köböire. Ngöbö käikitadrekä nikwe ja kadabti, ye abko jändrän bianta Ngöbö käikitakakäre kwrere.

16 Amne jändrän kuin nuendre ni mda mdakrä, ye munkwe ñan käikwitaka jabti, akwa nire nire käta jändrän mdei nike, ye abko ie munkwe jändrän jakwe bian niaratre die mikakrä. Ye abko

* **13:12 krütani juta Jerusalén bäre mento.** Kira, nitre israelita käkwe niaratre ngite mikani jändrän ngwarbebtä, bti jändrän ye juani kwetre juta bäre mento ni ngite ngwiankäre mento bä mikakäre. Ye kwrere Jesu krütani juta bäre mento, niarakwe ni ngite dianinkä mento nibtä ye bä mikakäre. Ñäke Levítico 4.21; 16.20-28 yebtä.

jändrän bianta Ngöböye kwrere arato, aisete käita nebe nuäre Ngöböbtä.

17 Mdakäre abko, nitre mun jie ngwianka ye kukwei mika täte munkwe amne dre dre nuemna kwetre munye, yebtä abko munkwe ñan kukwei kita temen, ñobtä ñan angwane niaratre käre tä mun ngibiarebti. Erere arato, nitre mun jie ngwianka käkwe sribibare ño abko niedita jökrä kwetre Ngöböye. Erere arato, kä rabadre nuäre btätre sribire munkrä, abkokäre niaratre kukwei mikadre täte munkwe. Amne munkwe ñan sribi mika tare krübäte niaratre kisete, ñobtä ñan angwane ye ñan rabadre kuin munkrä.

18 Mdakäre abko, ja ruen ngite ñakare nunye Ngöbö ngwärekre amne nun tö jändrän jökrä nuene kuin metre, aisete munkwe blita Ngöböbe nunkrä.

19 Erere arato, Ngöbö diebti ti rabadre niken ja tuenta jötrö munbe yete, abkokäre munkwe blita bäri Ngöböbe tikä abko ti tö ribei kisere munye.

20-21 Ngöbö kä jäme bianka nie käkwe ni Dänkien Jesu mikaninta nire. Niara däre köböire Ngöbökwé kukwe ükaninte btin mda nibe abko rabadi kärekäre. Jesukristo abko obeja ngibiaka kri kwrere, käta ni ngibiare kuin. Ngöbö ye abko käkwe mun mika biare jändrän jökräbtä, niara tö dreye abko mun rabadre nuene kuin täte abkokäre. Amne nun abko btä Ngöbö tö dre dre nuein Jesukristo köböire, ye erere nuendi kwe. Kristo aibe mikadre ütiäte kärekäre nikwe. Abko kore se. Amen.

22 Mdakäre abko ti mräkätre tikwe, kukwe tikani chi braibe tikwe mun die mikakäre, ne munkwe ka ngäbti ja moto kuinbti abko ti tö ribei munye.

²³ Erere arato, ni mräkä Timoteo kitani ngite kä teri, akwa tikaninante abko ti tö nibi mikai gare munye. Niara rükadre jötrö ti kanti nete angwane, ti näin ngwena siba jabe nebe mun kanti yete basare munye.

²⁴ Mdakäre abko, nitre mun jie ngwianka tä yete, ye kräke tita köbö kuin juen, munkwe nie ietre tikrä. Erere arato, juta deme Ngöbökwé tä yete, kräke tita köbö kuin juen, munkwe nie ietre. Nitre nünanka Italia nete kätä köbö kuin juen mun jökrä kräke yete.

²⁵ Ngöbökwé ja moto mika kuin mun jökrä kräke amne ja di bian kwe munye. Abko kore se. Ne ngöra.

Kukwe kuin ngöbökwé
New Testament in Ngäbere (PM:gym:Ngäbere)

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ngäbere

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Ngäbere [gym], Panama

Copyright Information

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Ngäbere

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
dc5ef235-14f7-5b3f-997a-59dae7b091fe